

KKTC
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

**KKTC' DEKİ FUTBOLCULAR İÇİN ANTRENÖR
DAVRANIŞLARINI DEĞERLENDİRME**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Aras ÖVGÜN

Lefkoşa

Temmuz, 2019

KKTC

YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI

KKTC' DEKİ FUTBOLCULAR İÇİN ANTRENÖR DAVRANIŞLARINI DEĞERLENDİRME

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Aras ÖVGÜN

Tez Danışmanı

Yrd. Doç. Dr. Osman EMİROĞLU

Lefkoşa

Temmuz, 2019

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI**Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,**

Aras Övgün'ün "KKTC" deki Futbolcular İçin Antrenör Davranışlarını Değerlendirme" isimli çalışması, Temmuz 2019 tarihinde jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı'nda YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

	Adı ve Soyadı	İmza
Başkan	: Doç. Dr. Caner AÇIKADA	
Üye	: Doç. Dr. Nazım Serkan BURGUL	
Üye (Danışman)	: Yrd. Doç. Dr. Osman EMİROĞLU	

Yukardaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün safhalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmayla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

29/7/2019

Aras ÖVGÜN

ÖNSÖZ

Bu çalışma boyunca tüm ilgi ve desteği ile yanımda olan, bilgi ve deneyimlerini benden esirgemeyen saygı değer tez danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Osman EMİROĞLU' na sonsuz teşekkür ederim.

Yüksek lisans hayatım boyunca katkılarını ve motivasyonlarını benden esirgemeyen aileme gönülden teşekkür ederim.

Aras ÖVGÜN

Övgün A. KKTC' deki Futbolcular İçin Antrenör Davranışlarını Değerlendirme, Yakın Doğu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Lefkoşa 2019. (Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Osman EMİROĞLU)

ÖZET

Bu araştırma ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) farklı kriterlerde olan futbolcuların antrenör davranışlarını nasıl değerlendirdiğini ortaya koymak amaçlanmıştır.

Araştırmaya KKTC'de futbol takımlarında oynayan 300 lisanslı futbolcu katılmıştır. Araştırmada futbolcuların antrenör davranışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla orijinali Smith, Smoll ve Hunt tarafından 1997 yılında geliştirilen Coaching Behavior Assesment System adlı ölçekten faydalanılmıştır. Araştırmamızda Yapar ve İnce tarafından ise 2014 yılında Türkçe ye çevrilip kullanılan Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeği kullanılmıştır. Analiz sonucunda Cronbach Alpha değerinin 0,949 olduğu belirlenmiş ve ölçeğin kullanılabilmesi ortaya çıkmıştır.

Araştırma elde edilen verilerin istatistiksel açıdan analizi için SPSS 25.0 yazılımı kullanılmıştır. Verilerin tanımlayıcı istatistikleri yüzde, frekans, ortalama ve standart sapma olarak verilmiştir. Verilerin normal dağılıma uyum durumu Kolmogorov-Smirnov testi, QQ grafiği ve basıklık-çarpıklık değerleri incelenerek belirlenmiş ve normal dağılıma uyduğu saptanmıştır. Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılmasında parametrik hipotez testleri kullanılmıştır. Bağımsız değişken iki grupta ise bağımsız örneklem t testi, ikiden fazla grupta oluşuyorsa varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve ileri analiz (post-hoc) test olarak Tukey testi kullanılmıştır. Anlamlılık düzeyleri $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.

Yapılan istatistiksel analizler neticesinde yaş grubu, eğitim düzeyi, medeni durum, oynadığı lig, oynadığı takım, ilk 11'de kaç kez yer alma durumu, takımının sıralaması, takımda yer aldığı süre, teknik direktörü ile çalıştığı süre ve yaşadığı bölge değişkenleri ile Fiziksel Antrenman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, olumlu Antrenör Davranışları, Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarında $p < 0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık olduğu tespit

edilirken çalışma durumu, oynadığı mevki değişkeni ile ölçeğin 7 alt boyutunun hiçbirinde anlamlı bir farklılık bulunmadığı tespit edilmiştir.

Çalışmamızın sonucunda KKTC Süper Lig ve Birinci Liginde yer alan antrenörlerin özellikle fiziksel antreman ve planlama konusunda futbolculardan en düşük puanı aldıkları ve kendilerini bu yönde geliştirmeye, eğitime ihtiyaçları olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: futbol, futbolcu, antrenör, antrenör davranışı

Övgün A. Evaluation Of Coach Behaviors For Football Players In TRNC. Near East University. University Health Sciences Institute, Department of Physical Education and Sports. Master Thesis, Nicosia, 2019. (Thesis Advisor: Asst. Assoc. Dr. Osman EMIROGLU)

ABSTRACT

The aim of this study is to determine how the players of different criteria in the Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC) evaluate their coaching behaviors.

300 licensed footballers who played in football teams in TRNC participated in the study. In the study, Coach Behavior Assessment Scale developed by Yapar and İnce (2014) was used to determine the opinions of football players about coach behaviors. As a result of the analysis, Cronbach Alpha value was found to be 0.949 and it was found that the scale could be used at an excellent level.

SPSS 25.0 software was used for statistical analysis of the obtained data. Descriptive statistics of the data are given as percentage, frequency, average and standard deviation. The compliance of the data to the normal distribution was determined by Kolmogorov-Smirnov test, QQ graph and kurtosis-skewness values and it was found that it conforms to the normal distribution. Parametric hypothesis tests were used to compare the scores obtained from the scale. The independent sample t test was used if the independent variable was in two groups, and variance analysis (ANOVA) was applied if it consisted of more than two groups and Tukey test was used as post-hoc test. Significance levels were determined as $p < 0.05$.

As a result of the statistical analysis, age group, education level, marital status, league played, team played, number of times in the first 11, ranking of the team, time in the team, time worked with the coach and the region variables with the physical training and Planning, Technical Skills, Mental Preparation, Goal Setting, Competition Strategy, Positive Trainer Behavior, Negative Trainer Behavior sub-dimensions were found to be significant at $p < 0.05$ level, while working status, position variable and 7 sub-dimensions of the scale were not significantly different. was determined.

As a result of this study, it was found that the coaches in the TRNC Super League and First League scored the lowest score from the players especially in terms of physical training and planning and needed to develop themselves and train in this direction.

Key Words: football, soccer player, coach, coach behavior

İÇİNDEKİLER

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI	i
BEYAN.....	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT	vi
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Tanımı ve Önemi	1
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Problem Cümlesi	3
1.4. Araştırmanın Hipotezi	5
1.5. Araştırmanın Önemi	5
1.6. Sayılılar	6
1.7. Sınırlılıklar	6
1.8. Tanımlar	6
1.9. Kısaltmalar	7
2. GENEL BİLGİLER	8
2.1. Antrenörlük	8
2.1.1. Antrenör ve takımdaki rolü	8
2.1.2. Antrenör tipleri ve özellikleri	10
2.1.2.1. Aşırı disiplinli ve otoriter antrenör	10
2.1.2.2. Uysal ve İyi Huylu Antrenör	12
2.1.2.3. Gergin ve Hareketli Antrenör	12
2.1.2.4. Liberal (Kaygısız, Gevşek/Nemelazımcı) antrenör	13
2.1.2.5. Gayretli Antrenör	13
2.1.2.6. Uzlaşmacı/İşbirlikçi Antrenör	13
2.1.3. Antrenörlükte İletişim	14

2.1.4. Antrenör Sporcu İlişkisi	16
2.1.5. Antrenörlükte liderlik	17
2.1.6. Futbol ve Antrenör	18
2.2. Spor Psikolojisi	19
2.2.1. Stres Baskı Yönetimi ve Antrenörlük	19
2.2.2. Sporcu Antrenör İlişkisinde Psikoloji	19
2.2.3. Rol Model Olarak Antrenörlük	21
2.3. Antrenörlük Felsefesi	22
2.3.1. Futbolda Liderlik	22
2.3.2. İdeal Antrenör Davranışları	23
2.3.3. Antrenörün Sporcu Başarısındaki Yeri	24
2.3.4. Antrenörlerin Sporculara Davranışları	25
2.3.5. Geleceğin Antrenörlüğü	26
2.3.7. Antrenörlükte Sorunlar	28
3. GEREÇ VE YÖNTEM	31
3.1. Araştırmanın Modeli	31
3.2. Evren ve Örneklem	31
3.3. Veri Toplama Araçları	31
3.3.1. Kişisel bilgiler	31
3.3.2. Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeği	31
3.4. Verilerin Toplanması	32
3.5. Verilerin İstatistiksel Analizi	32
4. BULGULAR	33
5. TARTIŞMA	53
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	62
6.1. Sonuçlar	62
6.2. Öneriler	62
6.2.1. Araştırmacılara Yönelik Öneriler	62

7. KAYNAKÇA	63
Ek 1. Sporcular İçin Antrenör Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği.....	71
Ek. 2 Ölçek Kullanım İzni	72
Ek.3 Katılımcı Bilgilendirme ve Aydınlatılmış Onam Formu.....	73
Ek. 4 Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu İzni	74

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Futbolcuların sosyo-demografik özelliklerinin dağılımı (n=300).....	28
Tablo 2. Futbolcuların oynadıkları mevki ve takımlarına ilişkin özelliklerinin dağılımı (n=300).....	29
Tablo 3. Futbolcuların tercihlerinin Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlar (n=300).....	30
Tablo 4. Futbolcuların tercihlerinin yaş grubuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	31
Tablo 5. Futbolcuların tercihlerinin eğitim durumuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	32
Tablo 6. Futbolcuların tercihlerinin medeni durumuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	33
Tablo 7. Futbolcuların tercihlerinin çalışma durumuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	34
Tablo 8. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları mevkiye göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	35
Tablo 9. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın bulunduğu lige göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları	

puanların karşılaştırılması (n=300).....	36
Tablo 10. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takıma göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	37
Tablo 11. Futbolcuların tercihlerinin ilk devrede ilk 11’de oynama sayısına göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	38
Tablo 12. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın ilk devrede ligte bulunduğu sıralamaya göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	40
Tablo 13. Futbolcuların tercihlerinin şu an oynadıkları takıma oynama süresine göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	42
Tablo 14. Futbolcuların tercihlerinin şu an çalıştıkları antrenörle çalışma süresine göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	43
Tablo 15. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın bulunduğu bölgeye göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300).....	45

1. GİRİŞ

1.1. Problem Tanımı ve Önemi

Bu bölümde araştırmanın problem durumuna, problem cümlesine, alt problemlere, araştırmanın amacı ve önemine, tanımlara, sınırlılıklara yer verilmiştir.

Bir meslek grubundaki kişilerden mesleklerindeki gereklilikleri yerine getirmeleri beklenir. Meslek gereksinimlerini de yaparken insanlara değerli olduklarını hissettirmeli ve adaletli davranmalıdırlar. Meslek alanlarındaki yeterlilik sadece o mesleğin gereksinimleri yapmakla değil bunu yaparken de gösterilen tutum ve davranışlarla da ilişkilidir. Bu durum spor alanının en önemli meslek gruplarından biri olan antrenörler için de geçerlidir (Öztürk vd., 2014).

Antrenör, spor dünyasının merkezinde yer alan bir önder olarak görülmektedir (Şahin, 2015). Antrenör, sporun ve sporcunun gelişiminde oldukça önemli bir role sahiptir. Sporcunun edindiği vasıfların çoğu, antrenör tarafından belirlenir. Antrenör ve sporcular arasındaki etkileşim her zaman performansı belirleyici bir unsur olarak görülmüştür (Toros ve Duvan, 2011). Antrenörün görevi yalnızca sporcuları çalıştırmak ya da sportif becerilerin nasıl yapıldığını göstermekten ibaret değildir. Antrenörün en önemli görevleri arasında sporcunun motivasyon değerlerini artırmaya yönelik davranış tarzı yer almaktadır. Antrenör açısından liderlik, öncelikle sporculara rehberlik etme, onları yönlendirebilme noktasında kendini göstermektedir (İkizler, 2000).

Son yıllarda spor dünyasında, sporcuların fiziksel ve fizyolojik gelişimleri için hazırlanan antrenman programlarının benzerlik gösterdiği görülmektedir. Çoğu ülke benzer çalışma programlarıyla sporcularını yarışma veya müsabakalara hazırlamaktadırlar. Denk fiziksel güç ve fizyolojik performanslarda ayırt edici etken olarak sporcunun motivasyon değerlerinin öne çıktığı görülmektedir. Motivasyonu etkileyen önemli unsurların başında sporcuların yaşam süreçleri içerisinde muhatap oldukları kişilerin davranışlarının etkisi göze çarpmaktadır. Bu kişilerin en başında ve en önemlisi de sporcu ile en fazla zaman geçiren kişi olarak antrenör gelmektedir. Çoğu spor adamının fikir birliği ettiği gibi sporcu olmak için sadece fiziksel ve fizyolojik parametrelerin üst düzeyde olması yeterli değildir. Sporcular karşılaşılan

baskılarla baş edebilmeli, değişen koşullara ve kurallara adapte olabilmeli, iyi performans ortaya koyabilme amacıyla disiplin gösterebilmeli ve konsantrasyonunu koruyabilmelidir (Konter, 1996). Tüm bunları başarabilmek için bir antrenörün yardımına ihtiyaç duymaktadırlar. Bu nedenle antrenörün görev becerisi, sporcularının performanslarında çok önemli bir etkiye sahiptir (Horn, 2008; Weiss, ve ark, 2008).

Antrenör, bir sporcunun sportif yaşamındaki başarısının ve kalitesinin artmasında en önemli yere sahip kişidir (Williams ve ark., 2003). Etkili bir antrenör, sporcularının kişisel beklentilerine cevap vermeye hazırlıklı olan ve antrenörlük becerilerini geliştirerek sporcunun performansında fark yaratabileceğini ve kendi davranışlarının sporcuları üzerinde yaratacağı etkiyi bilen kişidir (Anshel, 2003). Antrenör performansı, antrenman ve müsabakalarda sporcuların davranışları ve performansları üzerinde büyük bir etkiye sahiptir.

Antrenör, spor bilimcilerinden, spor hekimlerinden ve spor psikologlarından aldığı bilgileri yorumlayıp kendi bilgileri ile karşılaştırdıktan sonra sporcuya aktarmalıdır. Bunun yanında sporcusunun antrenman ortamında, müsabaka esnasında ve sonrasında veya başarı ve başarısızlık durumunda neler hissettiğini anlayabilmeli ve kendisini sporcusunun yerine koyabilmelidir. Fakat en önemlisi takım ikliminin iyi olmasında antrenörün zorunlu davranışlarının önemli bir etken olduğu düşünülecek olursa, bir anlamda sporcuların daha fazla performans gösterip göstermemeleri antrenörün göstermiş olduğu davranışlarına bağlı olmaktadır. Her sporcunun antrenöründen beklediği davranış şekli farklı olduğu gibi her sporcu da antrenörünün davranışından farklı şekillerde etkilenmektedir (Türksoy, 2010).

Antrenörlerin sergileyeceği davranışların evrensel boyutta kabul görmüş ve benimsenmiş değerlere uygun olması gerekmektedir. Başka bir ifadeyle, diğer meslek grupları gibi antrenörlük mesleğinin de evrensel değerler temelinde mesleki etik ilkelere sahip olması beklenmektedir. Etik, insanların kurduğu bireysel ve toplumsal ilişkilerin temelini oluşturan değerleri, kuralları doğru-yanlış ya da iyi-kötü gibi ahlâki açıdan araştıran bir felsefe disiplindir. Pratik kullanımda ise, bir dizi kural ve ilke ya da bir küme insan ya da toplumca kabul edilmiş bir dizi davranış ve ahlaki ilkeler kümesi anlamına gelmektedir. Daha geniş bakış açısı ile etik, bütün etkinlik ve amaçların yerli yerine konulması, neyin yapılacağı veya yapılamayacağı, neyin isteneceğinin veya istenemeyeceğinin, neye sahip olunacağı ya da olunamayacağı

bilinmesidir. Türkçede “etik” sözcüğüne karşılık olarak daha çok, Arapça “huy”, “mizaç”, “karakter” anlamına gelen ve “hulk” sözcüğünden türeyen “ahlâk” sözcüğü kullanılmaktadır. Ahlâk, “İnsanın başka varlıklarla belirli normlara göre gerçekleşen ilişkilerinin, norm, değer ve kuralların bütünü” şeklinde tanımlanmaktadır. Meslek etiği ise etik disiplininin bir alt dalıdır. İnsan yaşamının büyük bir parçasını oluşturan meslek yaşamının da kendine göre kuralları ve bir etik anlayışı vardır. Bu anlayış çerçevesinde meslek etiği, meslek yaşamındaki davranışları yönlendiren, neyin yapılacağı neyin yapılmayacağı konularında rehberlik eden etik prensipler ve standartların toplamıdır şeklinde ifade edilebilir (Güven ve Öncü, 2012).

Yukarıda verilen bilgiler doğrultusunda, sağlıklı bir antrenör-sporcu ilişki sürecinin sporda başarıya ulaşma yönünde önemli kriterlerden biri olduğu söylenebilir. Ayrıca son zamanlarda sporun gerçek amacından saptırılarak bir takım çıkarlar için araç haline gelmesi ve ahlaki değerlerin yerini giderek maddi değerlerin almasıyla birlikte; sporcu, antrenör, hakem, yönetici, seyirci ve medyanın görevlerini yerine getirirken bir takım etik ilkeleri davranışlarına yansıtılmaları, spor adına olumsuz gelişmelere yol açmaktadır. Literatür incelendiğinde, beden eğitimi ve sporda etik konusu kapsamında birçok araştırmanın yapıldığı görülmekle birlikte antrenörlerin sergilediği davranışları sporcu algısına göre belirlemeye yönelik çalışmaların oldukça sınırlı olduğu gözlenmiştir. Bu nedenle araştırmadan elde edilen sonuçların, genelde spor politikalarına yön vermek açısından özelden ise antrenör yetiştiren kurumların hedeflerinin değerlendirilmesi açısından alana katkı sağlayabileceği düşünülmüştür.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı farklı kriterlerde olan futbolcuların antrenör davranışlarını nasıl değerlendirdiğini ortaya koymak ve futbolcuların yaş grubu, mevki, eğitim düzeyi, medeni durum, çalışma durumu, oynadığı lig, oynadığı takım, ilk 11’de kaç kez yer alma durumu, takımının sıralaması, takımda yer aldığı süre, teknik direktörü ile çalıştığı süre ve yaşadığı bölge gibi demografik özellikleri açısından farklılıkları incelemektir.

1.3. Problem Cümlesi

Buna amaçla araştırmanın problem cümlesi;

1.3.1. Futbolcular antrenör davranışlarını nasıl değerlendirmektedir?

olarak belirlenmiştir.

Alt problemler

- 1.3.1.1. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede yaşa göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.2. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede eğitim durumu göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.3. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede medeni duruma göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.4. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede çalışma durumuna göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.5. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede oynadığı mevkiye göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.6. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede oynadığı takımın bulunduğu lige göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.7. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede oynadığı takıma göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.8. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede ilk 11'de oynama sırası göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.9. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede takımının lig sıralamasına göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.10. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede takımın ilk devrede ligde bulunduğu sıralaması göre farklılık var mıdır?
- 1.3.1.11. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede oynadıkları takımla oynama süresi göre farklılık var mıdır?

1.3.1.12. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede çalıştıkları antrenörle çalışma süresine göre farklılık var mıdır?

1.3.1.13. Futbolcuların antrenör davranışlarını değerlendirmede oynadıkları takımın bulunduğu bölgeye göre farklılık var mıdır?

1.4. Araştırmanın Hipotezi

KKTC Süper Lig ve Birinci Ligde yer alan lisanslı futbolcuların antrenörlerinin davranışlarını değerlendirmelerinde farklılıklar olduğunu göstermektedir.

1.5. Araştırmanın Önemi

Spor, bugün yüzyılın en önemli sosyal olgularından biridir ve ekonomik, sosyal, kültürel bir sektör olarak da gelişimini sürdürmektedir. Yarışmalar ve yüksek performans beklentisi, sporla ilgilenenlerin ortak konuları arasında yer almaktadır. Özellikle futbol tüm dünya toplumlarının ilgi odağı haline gelmiştir. Futbolun ne derecede önemli olduğu ve ülkemizde de çok büyük bir sektöre sahip olduğu göz önünde bulundurulursa, bu sektörde futbol antrenörlerinin ne kadar önemli olduğu ortadadır.

Bundan dolayı futbol antrenörlerinin sporcularına karşı davranış tarzlarının analiz edilmesi, futbol başarısının korunmasına ve artırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu doğrultuda futbol antrenörlerinin sporcularına karşı tarzlarının incelenmesi önemli görülmektedir.

Ayrıca dünya literatüründe antrenör davranışlarını inceleyen çalışmalar yapılmış olduğu bilinmektedir. Ülkemizde futbol antrenör davranışını değerlendirme ile ilgili bir çalışmanın olmadığı tespit edildiğinden sporcuların antrenörlerinin davranışını nasıl algıladıkları ve bu davranışları nasıl değerlendirdikleri literatürüne yeni bilgiler sunacağı, bu bilgilerin işlendiğinde antrenörlere hem kendi davranışlarını anlama hem de sporcularını tanıma ve davranışlarını geliştirme fırsatı vereceği, antrenör, sporcu ve antrenman ortamı bağlamını anlamaya yönelik yeni ve işlevsel bakış açıları sunacağı düşünülmektedir.

1.6. Sayıtlar

Araştırmaya katılan futbolcuların ölçekte yer alan maddelere içtenlikle yanıt verdikleri varsayılmaktadır.

1.7. Sınırlılıklar

Araştırma 2019 yılı Ocak ve Şubat ayları ile sınırlıdır.

Yöntem açısından Genel Tarama Modeli ile sınırlıdır.

KKTC Futbol Liginin 2018-2019 sezonu ile sınırlıdır.

KKTC liginde oynayan 300 futbolcu ile sınırlıdır.

Sporcular için Antrenör Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği ile sınırlıdır.

Deneklerin ölçekteki sorulara içtenlikle cevap verdiğini varsaymaktayız.

1.8. Tanımlar

Futbol: İngilizcede (foot-ayak) ve (ball-top) kelimelerinden adını alan ayak topu olarak adlandırılan takım oyunudur (Karabıyık, 2018).

Antrenör: Bir spor dalında sporcuyu eğiten, yetiştiren ve çalıştıran kişilerdir (TDK, 2012).

Antrenör Davranışı: Antrenör davranışı, sporcuların birçok bireysel ihtiyacına, sporcularının beklentilerine yanıt vermeye hazır olma, mevcut antrenörlük becerilerini geliştirerek takımın performansında fark yaratabileceğini, sporcuların becerilerini geliştirebileceğini ve davranışlarının sporcuların üzerinde yaratacağı etkiyi öngörebilme davranışlarını gösterme sürecidir (Anshel, 2003).

Antrenör Davranışını Değerlendirme: Antrenman ortamı ve müsabaka ortamında antrenörün davranışlarının farklılıklar göstereceğinden hareketle sporcuların antrenman, yarışma ve organizasyon ortamlarında antrenörlerini nasıl algıladıklarına ilişkin oluşturulan zihinsel modelleme sürecidir (Cote, 1999).

1.9. Kısaltmalar

KKTC : Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti

TDK : Türk Dil Kurumu

2. GENEL BİLGİLER

Araştırmanın kuramsal esasları üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, antrenörlük kavramı ve özellikleri ayrıntılı şekilde açıklanmıştır. İkinci bölümde spor psikolojisi ile antrenörlük arasındaki ilişki tartışılmıştır. Üçüncü bölümde ise antrenörlüğün felsefesi irdelenmiştir.

2.1. Antrenörlük

2.1.1. Antrenör ve takımdaki rolü

Antrenör sporcuları ortak hedefe doğru yönlendiren zeki bir liderdir (Tatar, 2009). Antrenör ayrıca antrenman metotlarını kullanıp futbolcuların fiziksel, psikolojik, fizyolojik, zihinsel duygusal ve sosyal özelliklerinin geliştirilmesine katkı koyan, futbolcuları karşılaşmalara hazırlayan eğitim almış kişilerdir (Konter 1996).

Antrenörlük futbol içerisinde etki alanı en yüksek öğelerden biri olarak her zaman karşımıza çıkan etkenlerin başında gelmektedir (Martens 1990). Sporcunun fiziksel ve psikolojik gelişimlerinin sağlanmasında futbolcuları güdülemenin ve antrenörlerin büyük önemi vardır (Abakay ve Kuru 2013).

Antrenör, fiziksel ve fizyolojik özellikleri geliştirmenin yanında psikolojik becerilerde önem verip bu konuyada zaman ayırmalıdır. Bütün bunları yaparken oyuncularla arasında iyi bir iletişim bağı olmalı ve antrenör liderlik özelliklerini yansıtmalıdır (Konter 2006).

Antrenörler yaptıkları, davranışları ve konuşmasıyla onları etkileyebilen ve yönlendirebilen, herkes tarafından da saygı görebilen bir liderdir (Kandemir, 2017).

Günümüzde spor dalları içerisinde başarıya giden yolda en önemli etkenlerin başında antrenör gelmektedir. Takım çalışması veya bireysel hangi spor olursa olsun antrenörün aldığı rol ve yaptıkları çok önem arz etmektedir. Dünyanın en önde gelen sporlarından biri olan futbolda antrenörler profesyonellerin bir parçası olarak yetenek tanımlama ve geliştirmeden sorumlu en önemli kişidir (Lobinger and Musculus, 2018).

Acet (2001)' e göre antrenör; sporun ve sporcunun üst düzey verimliliğe ulaşmasında bu gelişimi sürekli kılmaya çalışan kişidir. Meydan Larousse'da antrenör; atlet, yüzücü, boksör vb. gibi sporcuları ve spor takımlarını yaptırdığı çalışmalarla

yarışma veya karşılaşmalara hazırlayan kimse olarak tanımlarken, Türk Dil Kurumu Türkçe sözlüğü, antrenörü; sporcuları yetiştiren kimse olarak tanımlamıştır. Buna göre antrenör teknisyen olarak gerekli bilgileri, bilimin ışığında sporcunun başarısı için kullanan, daha sonra bu bilgileri spor becerileri ve stratejiler ile birleştiren ve farklı mizaçlardaki insanlara uygulayabilen kişi olarak tanımlanırken, antrenörün iyi bir organizatör, etkili bir yönetici, motivatör ve sporcuya bağımsızlığını, yeterliliğini kazandıran bir eğitimci olması gerektiği de belirtilmiştir (Sevim ve ark., 2001).

Antrenör, günümüz futbolunu yönlendiren, futbolcularının dayanıklılığını, çevikliğini ve nefes gücünü artırarak, top ile olan ilişkilerini geliştirmek, mücadele yeteneğini güçlendirmek, morallerini yükseltmek için onları çalıştıran, yetiştiren ve maçlara hazırlayan kişiler futbol eğitimcileridir. Futbol antrenörleri, uzun vadeli olarak hazırladıkları antrenman taslaklarına hayatiyet kazandıran, takımlarında bulunan futbolcularının spordaki başarısı kadar kişiliğinin ve toplumsal yapısının mimarı olarak, durumlarına göre antrenman programlarını planlayan kişilerdir (İnal, 2004). Tanımlardan da anlaşılacağı üzere antrenör, sporun temel taşı olmaktadır. Antrenöre ne kadar çok imkan sağlanır ve ne kadar iyi eğitilirse, yetiştireceği sporcularda o kadar performans gösterecektir. Buna göre antrenörün eğitimi oldukça önemlidir (Sevim ve ark. 2001).

Antrenörler sporda merkezi bir rol oynamakta, eğitici, kurumsal, stratejik ve sosyal ilişki işlevleri ve bunların sporcularla olan ilişkileri ayrıca spor katılımının gelişimi ve psikososyal sonuçlar gibi becerileri de etkilemektedir (Smith ve Smoll, 2017). Antrenörler sporcuların psikolojik, fizyolojik, duygusal ve sosyal davranışlarıyla ilgili kulüplerine olan bağlılıklarını geliştirirler (Ulukan, 2006).

Antrenörler sporcuların performans düzeyini artırmaktan sorumludurlar. Antrenörler futbolcuları etkileme yeteneği sahip olup, onların motivasyon düzeylerini yükseltip yaptırdığı geliştirici antremanlarla sporcuların performanslarını yeteneklerini ileriye taşıyıp onları müsabakalara hazırlamaya çalışmalıdırlar. Bu konuda antrenörler çok önemli bir role sahiptir ve bunları gerçekleştirmek içinde sporcularıyla iyi bir iletişime sahip olmalıdır (Ulukan, 2006).

2.1.2. Antrenör tipleri ve özellikleri

Antrenörler kendi bireysel özelliklerine göre altı kategoriye ayrılmıştır (Kasap ve Erdem, 2009).

2.1.2.1. Aşırı disiplinli ve otoriter antrenör

Bu tipdeki antrenörler genelde oyuncularına emir vererek yaklaşan ve katı kurallar koyan antrenörlerdir. Oyunculara karşı sıkı bir disiplin uygulayıp taviz vermeyen antrenörlerdir. Bütün kararları kendileri başına alırlar (Konter 1996).

Oyunculara karşı bencil davranan bu tip antrenörler oyunculara söz hakkı, soru sorma hakkı vermezler ve herşeyi kendilerinin bildiğini düşünürler (Sevim 1999). Bu tip antrenörler oyuncuların görevinin onların emirlerini yerine getirmek olduğunu düşünürler, sporcular antrenörlere göre edilgen durumdadırlar, her şartta yönetmek onlar için vazgeçilmezdir, kontrolü kaybetme korkusu ve bundan dolayı stres yaşayabilirler. Antrenör olarak sporcuların sorgulamasına izin vermezler, başarı sağlanırsa kendilerine mal ederler, aşırı kazanma merkezlidirler ve her zaman sporcuları düşünmeden hareket ederler (Konter 1996).

Bu tip antrenörlerin az da olsa başarılı olma şansları vardır. Ancak başarısızlık halinde kötü senaryolar olacaktır. Antrenörler sporun içinde eğlenceye ve oyunlara yer vermediğinden dolayı çocuklar spordan ve antrenörden nefret eder duruma gelebilmektedir (Dilek, 2017).

Otoriter Antrenörün özellikleri;

- Bütün karar yetkisi antrenöründür, kontrol bütünüyle antrenördedir.
- Sporcuların görevi antrenörün istek ve komutlarını yerine getirmektir.
- Çalışma süresinin hiçbir döneminde kontrolün sporcuya verilmesi gerektiğini kabul etmezler.
- Kontrolü kaybetme korkusu taşırlar.
- Sporculara güvenmezler.
- Yönetmeyi hayat felsefesi edinmişlerdir.

- Kontrolün kendilerinde olmadığını düşündükleri anda stres ve emniyetsizlik duygusu yaşarlar.
- Soru sorulmasını ve sorgulanmayı istemez ve izin vermezler.
- Yaptığı işin yetersiz olduğu kaygısı içindedirler.
- Hedeflerini yerine getirmek için motive ederler.
- Elde edilen başarılarından başkalarına pay çıkartmazlar.
- Sporcuların zevk almalarına dikkat etmezler.
- Sporcuların içsel motivasyonlarının geliştirilmesini engellerler.
- Sporcularını dışsal ödüllerle yabancılaştırırlar.
- İlk hedef kazanmaktır, sporcular ikinci plandadır.
- Sporcuların kendilerine güvenmesini ve benlik gelişimlerine zarar verirler.
- Sporcuların hedeflerini kendileri belirlerler.
- Sporcuların bağımsızlığına ve özgür gelişimlerine izin vermezler.
- Sporcuları ceza sistemiyle boyun eğdirilip itaat ettirilir ve bunları çalışmanın bir parçası haline getirirler.
- Bilgisizlik dahilinde kestirme yolları tercih ederler.
- Sporcuların bütün yaşantılarını kontrol altında tutmak isterler.
- Aşırı kazanma güdüsü mevcuttur.
- Saygı ve hürmet görmeyi çok severler ancak bunları elde etmek için çaba göstermezler.
- Müsabakaların sonuçları büyük önem taşımaktadır.
- Sporcuların kendisi için olduğunu düşünürler.

- Sadece mücadeleyi kazanmayı garantiye aldıklarında sporcuların sağlıklarını ve sıhhatlerini düşünürler. Bencil davranırlar (Martens, 1990).

2.1.2.2. Uysal ve İyi Huylu Antrenör

Bu tip antrenörler oyuncularıyla etkin ve başarılı iletişim kuran antrenörlerdir. Oyunculara karşı cana yakın, sevimli ve sempatik olurlar. Antrenör ve sporcular arasında sevgi, saygı ve işbirliğine dayalı bir ilişki kurmaya çalışırlar. Sporcularla bire bir ilgilenen onların sorunlarını çözmeye çalışan bir antrenör vardır. Sporcuları antrenör ile rahat iletişime geçebilir ve genelde antrenöre karşı sıkıntı çıkartmadan sevgi içerisinde bir ortam oluşturulur. Sporculara karşı demokratik bir şekilde yaklaşan, paylaşımcı bir antrenördürler. Bundan dolayı başarışı olma ihtimalleri yüksektir (Martens, 1990).

- Hedefi ve yapmak istedikleri belirsizdir.
- Karar verme yetkileri vardır ancak olabildiğince az karar verirler.
- Talimat verme eğilimleri çok azdır.
- Sporcular arası disiplinsiz hareketlere çok az müdahalede bulunurlar.
- Antrenörlüğün gerektirdiği sorumlulukları yerine getirmede ve sporculara bilgiler verme de yetersiz olurlar.
- Sporcuların motivasyonlarını sağlayamazlar.
- Antrenman programları sürekli değişkenlik gösterir ve bu konuda esnek davranırlar.

2.1.2.3. Gergin ve Hareketli Antrenör

Bu tip antrenörler otoriter antrenörlere benzerlik gösteren antrenörlük tipidir. Yine de aralarında bazı farklılıklar vardır. Çünkü bu tip antrenörler gergin, yerinde duramayan ve huzursuz olan antrenörlerdir. Antrenörler sporculara karşı pek güven vermeyen görüntü içerisinde dirler. Çünkü alıngan ve telaşlı davranan bir tavır sergilerler. Ayrıca başarıya ulaşma ihtimalleri de düşüktür. Çünkü özgüvenleri az ve ilkelidirler. Stres altında kalan ve kaygı içerisinde davranan bir yapı içerisinde dirler (Dilek, 2017).

2.1.2.4. Liberal (Kaygısız,Gevşek/Nemelazımcı) antrenör

Bu tip antrenörler kendileri çok az karar alan antrenörlerdir. Topu öğrencilerime veya sporcularıma atarım ben keyfime bakarım yaklaşımıdır. Bu tarzı benimseyen antrenörler talimat vermekten kaçınırlar ve her zaman az kural koyarlar (Terry, 1991).

Antrenörler sporcularına karşı ilgisiz, uzak, sorumsuz bir tavır sergilerler, sorunları çözmeye yetersiz kalırlar, sporcuların sorularına açıklayıcı cevaplar veremezler ve genellikle başarılı olamayan antrenörlerdir. Sporcularının kapasitelerini geliştirmeyi veya eğlenmelerini sağlamaları gibi düşünceleri yoktur ve esas olarak günlerini zamanını geçirmeyi düşünürler. Antrenörlükte herhangi bir hedefi arzuları yoktur (Konter, 1996).

Bu tipteki antrenörler liderlik özellikleri açısından zayıf olan antrenörlerdir. Bu yüzden sporcular kendileri başına, başlarında biri olmamış gibi davranırlar. Antrenörlerde buna kayıtsız kalmaktadır. Bu yüzden antrenörler gerekli disiplin ortamını ve antrenörlük otoritesini sağlayamazlar ve tembel bir görüntüdedirler. Bu yüzden tercih edilir bir tarz değildir (Dilek, 2017).

2.1.2.5. Gayretli Antrenör

Bu tip antrenörler kendini geliştirmek ve sürekli öğrenmek için devamlı olarak araştıran, yeni teknikleri takip eden antrenörlerdir. Bu tarzdaki antrenörler gayretli olan ve işini ciddi yapan kişilerdir. Tutumları inandırıcıdır ve ağırbaşlı olmaya çalışırlar. Oyunculara antrenörün çabasına saygı duyup bir şeyleri başarmak için reaksiyon vermeye çalışırlar(Dilek, 2017).

Antrenörlerin sürekli kendini geliştirmesi, yenilikleri takip etmesi sporcularda olumlu yansımaktadır. Çabalayan kişi olmaları dolayısıyla başarılı olma oranları yüksektir.

2.1.2.6. Uzlaşmacı/İşbirlikçi Antrenör

Bu tip tarzdaki antrenörler otoriter ve liberal antrenörlük tarzlarının tam ortasında bulunan ve ikisindedeyi uzaklıkta var olan çeşittir. Bu tip antrenörler harika antrenör olma yolunda önemli bir adım atmış olarak görülür. Çünkü sporcularıyla

karşılıklı olarak iletişim içerisinde ve onlarda sürekli olarak söz hakkı verirler (Sevim, 1999).

Bu antrenörler sporcuya daha fazla güven duyan ve sporcularında antrenörlere karşı bakışını olumlu etkileyen kişilerdir. Sporcuların kendi hedeflerini belirlemesine imkan sağlayarak, bu doğrultuda mücadele etmelerini sağlarlar. Antrenörler sporcularıyla ne zaman arkadaş ne zaman kardeş ne zaman antrenör olacağını çok iyi seçer ve ona göre davranır. Oyuncular da antrenörünü en iyi şekilde tanır ve antrenör sporcuya iletişimi en yüksek seviyede olmuş olur. Bu da sporcunun bağlılık ve motivasyonunu artırmaktadır (Erkmen, 2007).

2.1.3. Antrenörlükte İletişim

İnsanların çevresiyle bir bağ kurmasını, birbirleriyle anlaşabilmesini, birbirlerine kendini ifade edebilmesini sağlayan iletişimdir. Antrenörlükte ise antrenörlerle sporcular arasında iyi bir iletişim olması takım başarısını sağlamanın önemli unsurlarından bir tanesidir (Onağ, 2013).

Antrenörlükte iletişim becerisi medya, sporcular, seyirciler ve yöneticilerle aktif rol oynayan kurum ve kuruluşlarla olan ilişkilere bağlıdır. Antrenör iletişim becerilerini iyi bir şekilde yansıtmazsa bilgi ve becerileri sonuçsuz kalabilir. Etkili bir şekilde kullanılan iletişim ise futbolcuların motive olmasını kolaylaştırır, ikna edilmelerini sağlar ve sorunlar daha kolay çözüme kavuşur (Erdem, 2006).

İyi bir iletişim başarılı antrenörlerin olmazsa olmazlarından biridir. Antrenörler başarılı olmak isterlerse iletişim konusunda usta ve ilişkilerinde oldukça etkileyici olmalıdırlar (Konter, 1996).

Antrenörlükte iletişim sporcuları etkileyebilme, sporculardan saygı görme, sporcuların antrenörleri sevmesi ve sporcularında bunları bağlı performans sergilemesi gibi faktörlerden dolayı çok önemli sayılmaktadır (Dolaşır, 2006). Antrenörler iletişim yönünden yetersiz olursa ne kadar bilgili olursa olsun oyuncu performansı üzerine olumsuz yansımaktadır. Antrenörler sporcularla iyi iletişim kurarak onları motive edebilir, liderlik becerilerini ortaya çıkarabilir, karşılaşılan sorunları çözebilir ve oyuncuları daha rahat ikna edebilir. Çünkü takımda oyuncular arası iyi bir birlik ve beraberlik olması işbirliği olması antrenörle sporcular ve sporcular arasında iyi bir iletişimle sağlanabilir (Temel, 2010).

Sporcuların performanslarını yansıtması ve psikolojik olarak rahatlaması da antrenörleriyle arasında olan iyi bir iletişimle mümkün olabilmektedir. Bu yüzden antrenörler iletişim konusunda iyi bir bilgiye sahip olmalı ve bu konuya önem vermesi gerekmektedir (Abakay ve Kuru, 2013).

Antrenör sporcularıyla olan iletişiminde verimli bir diyalog ortamı ve sağlıklı bir işbirliği kurmayı amaçlayıp başarabilirse, sporcuların performansını olumsuz etkileyen psikolojik sorunların ortadan kaldırılmasını sağlayacaktır (Selağzı, 2009).

Antrenörler her zaman sporcularıyla etkili bir iletişim bağı kurmak zorundadırlar. Bunun nedeni ise ancak bu şekilde antrenörlerin futbolcuları disipline edebileceği, antrenörlük rolünü etkin bir şekilde kullanabileceği ve hem sporcuların bireysel performanslarını hem de takım performansını daha rahat yükseltebileceğindedir (Abakay ve Kuru, 2013).

Antrenörler takım sporlarında sporcularla hem bireysel hem de takım olarak etkili bir iletişim bağı ve sağlıklı ilişkiler oluşturmalıdır. Bunu sağlayabilen antrenörler oyuncular üzerine daha fazla söz sahibi olabilmekte ve oyunculara istenilenleri daha kolay yapabilmektedir. Böylece karşılaşılan problemler daha kolay çözüme ulaşacaktır (Naci ve Dilek, 2017).

Antrenörlerin sporcularla kurabileceği iletişim bağı 6 aşamadan meydana gelmektedir (Martens, 1990).

- 1-Sporculara söylenecek fikir, his ve niyetlere sahip olma
- 2-Bu düşüncelerin uygun zamanda doğru bir şekilde mesajlara çevrilmesi
- 3-Kanallar vasıtasıyla mesajların sporculara iletilmesi
- 4-Eğer sporcu dinliyorsa mesajın alınması
- 5-Sporcu aldığı mesajın ne anlama geldiğini kendi yorumlar.
- 6-Sporcunun gönderilen mesajı yorumlamasına bağlı içsel tepkisi.

Takım üzerinde ve sporcular üzerinde bu kadar etkili bir yol olan iletişimin her zaman önemsenmesi ve doğru bir şekilde kullanılarak başarıları artırması kaçınılmazdır (Gerçek, 2017).

2.1.4. Antrenör Sporcu İlişkisi

Antrenör ve sporcu arasındaki ilişkinin temel belirleyicisi kuralları koymakla sorumlu olan antrenördür. Dolayısıyla bu ilişkinin niteliğini ve seviyesini antrenörün belirlediğini söylemek doğru olacaktır. Her ne kadar da antrenörün sporculara eşit mesafede durması bir ilke olarak benimsense de, bazı özel durumlarda antrenörlerin belirli sporcularıyla daha nitelikli iletişim kurmaları gerekebilir (Diker, 2016).

Yarışmacı bir sporcunun iyi bir hazırlık dönemi geçirmesi ve bunun sonucunda yarışmada istenilen sonucu elde etmesi için antrenörüyle kurduğu ilişki sürecinin bütününde olumlu niteliklere sahip olmalıdır. Bu çerçevede antrenör sporcunun sadece fiziksel değil, aynı zamanda zihinsel ve sosyo-psikolojik özelliklerini de dikkate almalı, hem hazırlık hem de yarışma sürecinde sporcuların bedensel ve psikolojik süreçlerini iyi yönetmelidir. Antrenörün bu anlamdaki yetkinliği sadece yarışma bağlamında da değil henüz başlangıç düzeyinde sporcu seçiminde ve dahası yarışmacı olmayan ancak düzenli spor veya fiziksel aktivite yapmak isteyen kişilerin de yönlendirilmesinde büyük bir önem taşımaktadır. Zira çalıştırıcı sadece yarışmalarda üst düzey başarılar kazanmayı hedefleyen sporcuları eğitmekle yükümlü olmayıp, aynı zamanda düzenli sportif etkinliklere katılarak toplumsal çerçevede arzu edilen ideal davranışları sergileyen bireyleri de yetiştirmekle yükümlüdür. Bu anlamda antrenör, sadece bedensel gelişimi ve bedensel optimal performansı elde etmeyi amaçlayan bir çalıştırıcı olmayıp, aynı zamanda eğittiği bireylerin toplumsal normlarda ahlaki gelişim ve olgunlaşmasından yani doğru biçimde sosyalleşmesinden de sorumlu bir pedagoğdur. Genellikle en büyük yanılsamalardan bir tanesi iyi bir sporcu geçmişine sahip olan bireylerin iyi bir antrenör olacağına düşünülmesidir (Özkan, 2019).

Hâlbuki antrenörlük değişik bilgi, beceri ve donanımlara sahip olmayı gerektiren nitelikli bir mesleki alandır. Bunun idrak edilmemesi sadece antrenörlük mesleğinin hafife alınmasını değil, antrenörün yetiştirmekle sorumlu olduğu bireylerin çok boyutlu zararlar görmesine de yol açacaktır. Özellikle alt yaş gruplarında bireylerin yetiştirilmesi için antrenörün sadece teknik bilgilere sahip olması yeterli olmayıp, psikoloji ve pedagoji bilimlerine asgari düzeyde hâkim olması son derece önemlidir. İyi bir sporcunun daha sonra iyi bir antrenör olabileceğinin varsayılması tamamıyla öznel gerekçelere dayandırılır. Sporcu geçmişi başarılarla dolu bir

antrenörün kendi öznel birikim ve tecrübelerini sporcularına aktarabileceğinin koşulsuz bir biçimde düşünülmesi, bilimsel bilgiye sırt çevrilmesine neden olmaktadır. Hâlbuki iyi bir antrenörün öznel değerlendirmelerin ötesine geçerek, örnek olaylar, deneyler, gözlemler, psikometrik ve sosyometrik ölçümlerle sporcuları hakkında bilgi toplaması ve bu bilgiyi doğru değerlendirerek sporcuya yön vermesi gerekmektedir. Sporcusunu tanımak için doğru yöntemlerden faydalanmayan antrenörün, sporcuya doğru iletişim kurmasını ve ona doğru eğitimi vermesi beklenmemelidir. Yeterli düzeyde sporcu psikolojisi eğitimi alan, bu alanın temel konuları olan, stres, kaygı, güdüleme, ödüllendirme, cezalandırma, grup dinamiği, zihinsel antrenman, imgeleme, sibervizyon, hedef belirleme, geri bildirim, vb temel konulara hakim olan bir antrenör, spor psikologunun birincil desteği olmadan da sporcusunu doğru yönlendirme imkânına sahip olacaktır. Bu anlamda yeterliliği olmayan antrenör sadece otoriter ve didaktik bir tavır benimseyecek, sporcusunun geribildirimlerini dikkate almadığından sağlıklı bir iletişim kuramayacaktır (Kasap ve Erdem, 2009).

Sporcuya sürekli komut vermek, ne yapması gerektiğini anlatmak, tek yönlü eleştirilerde bulunmak, diğer yandan sporcunun istek, öneri, fikirlerini ve hatta eleştirilerini dinlememek, sporcunun kendisine değer verilmediğini düşünmesine ve buna bağlı olarak da özgüveninin sarsılmasına neden olacaktır. Özellikle takım sporlarında antrenör etkili bir iletişim ağı oluşturmalı, hem sporcuların her biriyle ferden, hem de takımın tamamıyla sağlıklı bir iletişim oluşturmalıdır. Bu etkili iletişimin takım bireyleri arasında da kurulması önemlidir. Böyle bir ortamda sporcular hem antrenmanlarda hem de yarışmalarda antrenörlerinin söylediklerini aynen uygulayarak yapmaya çalışır. Her türlü problemi çözmek, uzlaşmaya gitmek takım için gereklidir. Böyle bir iletişim ilişkisi kuran antrenörler sporcularının sorunlarına çözüm getirebilecek ve onları doğru yönlendirerek başarı için güdüleyebilecektir (Kıralı, 2013).

2.1.5. Antrenörlükte liderlik

Liderlik belirlenen hedeflere ulaşılması için neyin nasıl yapılacağı konusunda diğer bireyleri etkileyebilme yeteneğidir (Yukl, 2010).

Antrenörlükte sporculara karşı etkili liderlik becerileri sergileyip bu becerileri sporcuların fiziksel, sosyal, duygusal ve zihinsel kapasitelerini kullanmalarına yardımcı olabilmek çok önemlidir. Antrenör sahip olduğu bilgiyi etkili bir liderlik

içerisinde ortaya koyabilirse hem bildiklerini kolayca öğretebilecek hem de sporcuların ve kendisinin başarılı olmasını kolaylaştıracaktır (Konter 1996).

Antrenörler futbolcularına kendisiyle birlikte çalışma isteğini ve futbolcuların kendilerini kulüplerine bağlı hissetmelerini ancak onlara liderlik özelliklerini tatmin edici bir şekilde yansıtmasıyla mümkün olabilmektedir. Bu da sporcuların performansını yükseltecektir (Ulukan, 2006).

Antrenörler takım içerisinde karar alan, merkez konumda olan kişi olarak sporculara karşı doğru liderlik becerilerini gösterip onları etkilemek ve yönlendirmek zorundadırlar. Sporcularda antrenörlerin özelliklerini benimseyip hareket edebilirse başarılı olma şansı artmaktadır. Antrenörler ne zaman hangi liderlik tarzını kullanacağını iyi seçmeli ve en doğru kararı vermelidir ki sporcularda yapılanlardan memnun kalsınlar (Donuk, 2006).

Antrenör sporculara takım içerisinde yaptıklarıyla lider olduğunu hissettirebilirse kendi işini de kolaylaştıracak ve birlik beraberliği sağlayıp daha kolay sonuç alabilecektir (Anılır, 2007).

2.1.6. Futbol ve Antrenör

Antrenör mesleğinde de idealizm ile realite arasında fazla veya az çok farklılıklar bulunmaktadır. Futbolda iyi bir çalışma planıyla takımı sevk ve idare eden, müsabakaya hazırlayan antrenörlüğün görevleri çok çeşitli ve zordur. Futbolun başarıdaki temel basamağı antrenördür. Her antrenörün oyuncuların eğitimine yönelik görevleri bulunmaktadır. Kendisi ilk yol olarak oyuncularını tanımayı benimsemelidir. Bu yaklaşım psikolojik yönden olmalı ve kendilerinin fikir sahibi oldukları ve ne yapmak istediklerinin saptanmasına alışılmalıdır. Antrenör bu şahsi girişimiyle oyuncuları tanıma ve anlama olayı kendisinin bazı teknik ve eğitim yeteneklerine bağlı bulunmaktadır. Takımı eğitmek ve yönlendirmekle bu başarıya ulaşması mümkün olabilir (Türksoy, 2010).

Ayrıca antrenörler oyuncularıyla kuracakları ilişkilerde onlara karşı her zaman olumlu yaklaşım, onlara güvendiğini belli etmeli ki oyuncular da antrenörlerine olan sevgi, saygı ve bağlılık duygularını üst düzeyde koruyabilsin. Sonuç ta bir futbol takımında sporcular ile en fazla vakit harcayan kişi olan antrenörler, oyuncularına kendini sevdirmelidir.

2.2. Spor Psikolojisi

2.2.1. Stres Baskı Yönetimi ve Antrenörlük

Antrenör, sporculara mücadele ruhunu kazandırırken aynı zamanda pozitif davranışlarda bulunmasını bekler. Aynı zamanda sporcuların başarılı olabilmeleri için gerekli önlemleri alan kişidir. Müsabaka sırasında en az stresin ve maximum performansın sağlanabilmesi için koşulları sporcuların motivasyonuna katkı sağlayacak şekilde düzenlemesi gerekir (Özsarı, 2010).

Stres yönetimini yapabilen iyi liderlik özelliklerini gösteren antrenörlerin zorlandığı en başlı maddelerden biri olan baskı, genelde eleştirilerden doğar. Eleştiri başarılı olmanın en sancılı sürecidir fakat bu süreçte ki tepkiler büyük lider vasfını taşıyan bireyler için pozitif düşüncelere yön verebilir çünkü başarılı kişiler baskı altında doğru tepkiler verir ve meydan okumayı kusursuzca becerirler. Ayrıca bunları iyi yönetebilme kapasitesine sahip antrenörler diğer antrenörlere göre başarılı olma şansı daha yüksek kişilerdir (Martens, 1990).

Stres yüklü müsabaka sporları, iletişimde içerik ve duyguyu denetim altında tutmak bakımından antrenörleri zorlar. Ancak antrenörler çalışarak ve çaba göstererek eksik yönlerini geliştirebilirler (Baştürk, 2016).

Antrenör davranışlarının sporcular üzerinde ki stres ve kaygıyı azaltma veya artırma anlamında çok etkili olduğu açıklanmıştır (Özdevecioğlu, 2010). Antrenörler stres ve baskı altında sakin kalmak ve kendilerini kaybetmemek zorundadırlar. Çünkü kendileri de sporcular gibi kendini kaybederse ne yaptığının farkında olmadan takıma zarar verebilmektedir. Hem etrafına hem sporculara karşı ne yaptığını bilen hem de stres ve baskıyı kendi başına yönetebilen antrenörler her zaman avantajlı konumda yer almaktadır.

2.2.2. Sporcu Antrenör İlişkisinde Psikoloji

Antrenör ve sporcular sporculara sık sık sağlanan rehberlik, bilgi ve destek doğrultusunda ortaklıklar, anlaşmalar ve ilişkiler oluştururlar. Bu ilişkide karşılıklı saygı, güven, barış, destek, iş birliği, iletişim, sağlıklı ve kaliteli ilişkinin en önemli parçaları olarak düşünülürken; güven eksikliği, saygı eksikliği, aşırı hakimiyet ve körü

körüne itaat, sözel, fiziksel ve cinsel sömürü gibi duygular kaliteli çalıştırıcı – sporcu ilişkisinin temelini çürüten bileşenlerdir. Antrenör sporcu ilişkisinin temelinde bahsedilen duygu ve davranışların açık şekilde tanımlanması söz konusudur. Tanıma göre ilişkideki üyelerin etkileşim boyunca arzuları ve davranışlarını değiştirmesi beklenir. Bunlarda kişilerin psikolojik yapısını etkilemektedir (Güllü, 2018).

Antrenörlerin sporcular üzerinde negatif ya da pozitif etkiye sahip olduğu bilinmektedir. Pozitif bir antrenör – sporcu ilişkisi, oyuncuların sosyal-psikolojik ve sosyal huzurlarını çoğaltabilir, bireysel etkinliğin gelişmesine katkıda bulunabilir ve fiziksel aktivitelerde gelişmelerinin devamına yardım edebilir. Böylece kişilerin de sportif performansını daha rahat yansıtmaları sağlanabilir (Çetinkaya, 2015).

Antrenörler sporcunun da psikolojisini düşünerek hareket etmeli onların görüş ve düşüncelerini dinleyip ona göre davranmalıdır. Kendisinin görüşlerini dikkate almadığını fark eden futbolcular kendisine değer verilmediğini düşünüp özgüven kaybı yaşayabilirler bu da performansını olumsuz etkileyebilmektedir (Biçer, 2015).

Günümüzde ayrıca genellikle takımlarda spor psikologları yer almakta ve bir anlamda antrenörlerin yükünü hafifletmektedir. Ancak yeterli düzeyde sporcu psikolojisi konusunda eğitim alan, stresle başa çıkma, kaygıyla baş etme, güdüleme, ödüllendirme, cezalandırma, grup dinamiği, zihinsel hazırlık, imgeleme, hedef belirleme, geribildirim alma gibi konulara hakim olup dersini alıp bunlarla iyi şekilde başa çıkan antrenörlerde destek almadan sporcularını doğru yönlendirme imkanı bulabilirler (Çetinkaya, 2015).

Antrenörler sporculara karşı onların psikolojik durumlarını göz önünde bulundurarak yaklaşmalı ve onları olumsuz veya negatif etkileyebilecek etkenlerden uzak durmaya özen göstermelidir. Bunun nedeni sporcuların psikolojik açıdan ne kadar rahat olursa o kadar fazla performans vereceğindedir. Antrenörler yapacağı davranışlarda kendilerini de sporcuların yerine koyabilmeli, onların bunu nasıl algılayabileceğini düşünmeli ve ona göre bir yaklaşım sergilemelidirler (Biçer, 2015).

2.2.3. Rol Model Olarak Antrenörlük

Bir futbol takımını başarılı bir şekilde yönetebilmek için antrenörün kişiliği çok önemlidir. Onun bilgi ve becerisi takımı yönetmesinde oldukça etkilidir. Her antrenörün kendine özgü bir stili ve davranış biçimi vardır. Sporcuların farklı antrenörlük kişiliklerine ve davranışlarına ne tür olumlu geri bildirimler göstereceği zamanla ve takımın başarısıyla ilgilidir.

Antrenörün en önemli özelliklerinden biri de yapmış olduğu olumlu davranışları ve iyi karakter özelliklerini sporcularına karşı model olarak gösterebilmesidir. Antrenör, sporcuları tarafından sürekli izlendiğinden dolayı en küçük kötü bir alışkanlığı bile sporcular tarafından izlenip uygulamaya dönüşebilir. Bu nedenle antrenör davranışlarında etik olmalı, sporcularına da bu ortamı sunmalıdır (Sevim, 2006).

Bir antrenörün liderlik özelliklerinde cesaret ve risk alma faktörü bulunuyorsa, başarıyı yakalama şansı daha yüksektir. Antrenör, takımın lideri olduğu için verdiği kararlar, kimilerine göre yanlış bile olsa bütün mesaisini takım için harcayan biri olarak, kendince mutlaka haklı bir karardır. Takımı yönetmesi, oyuncularını bütünleşmiş etmesi, takımını bir arada tutması ve takımın takım arkadaşlığı ruhunu üst seviyeye taşıması kendi özellikleriyle alakalıdır. Antrenörün kişiliği ile ilgili olarak bazı maddeleri sıralayabiliriz:

- Takımda güven ortamı oluşturmalıdır.
- Konuşmalarına dikkat etmeli, sporcuları tarafından anlaşılabilir bir üslup kullanmalıdır.
- Uzlaşıcı olmalıdır.
- Yeni fikirlere açık olmalıdır. Ve sürekli kendini yenilemek için çabalamalıdır.
- Antereman programını hazırlarken seviyeyi sporculara göre planlamalıdır.
- Karşılaşacağı güçlükleri sporcularına yansıtmadan sonuca bağlamalı, güçlükler karşısında pes etmemelidir.
- Dürüst olmalıdır.
- Adil olmalıdır.
- Oyuncuları üzerinde aşırı otoriter olmaya çalışmamalıdır.
- Oyuncularını, verdiği kararlarla baskı altında tutmamalıdır.

- Oyuncularını kötü performans sergilediklerinde bile tehdit etmemeli ve onlara olan güvenini belli etmelidir (Beckenbauer V.F. 1991).

Antrenörler hiçbir zaman sporculara karşı yaptıklarının onlar tarafından izlendiğini ve değerlendirildiğini unutmamalıdır. Çünkü sporcular da bu davranışları kendilerinde uygulayabilir onu rol model olarak kullanabilir.

2.3. Antrenörlük Felsefesi

2.3.1. Futbolda Liderlik

Antrenörlerin futbolda gösterdikleri liderlik stilleri değişkendir. Gornall ve Barney yapmış oldukları çalışmada üniversitede futbol oynayan sporcuların lider davranışları ve kişisel özelliklerinin performans üzerine etkisini incelemiştir. Asıl ve yedek olmalarını da bu değerlendirmeye almışlar ve çıkan sonuçta kişisel özellik ve lider davranışlarının performansta ciddi bir etkisi olduğunu görmüştür. Takıma bağlı olan sporcular sadakatli, fikirleri açık, sosyal ve duygusal olarak gelgitleri olmayan sporculardır. Antrenörlerinin ise antrenman-egitim boyutu yüksek ve demokratik karar verme stiline sahip olarak belirlenmiştir. Bunun yanında antrenörlerin sporculara sosyal olarak destek olma ve pozitif geri bildirimde bulunmaları yüksek performansla ilişkilendirilirken antrenörün otoriter karar verme stiline sahip olarak algılayan diğer oyuncuların performanslarının düşük seviyede olduğu belirlenmiştir (Ak, 2010).

Liderlik davranışlarına başka bir çalışma Ipinmoranti (2002) tarafından yapılmıştır. Yapılan çalışma sonucunda takım ve bireysel antrenörler arasında önemli bir fark bulunmamıştır (Bensiz, 2016). Avustralya'da bir futbol takımına uygulamış olduğu anketlerin sonuçları değerlendirildiğinde anket sonuçlarına göre, takımın başarısının kişiler arası çekim ve anlaşma ile değil, grup temelinde sosyal çekicilik ölçüleri ile anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bu ilişki içerisinde bu etkinin kendisini takımla özdeşiren futbolcular arasında olduğu belirlenmiştir (Türksoy, 2010).

Futbolcunun antrenörü anlaması ve anladığı durumda antrenör ve de sporcu özellikleri baz alınarak farklılık olup olmadığı araştırılmıştır. Çıkan sonuca göre; sporcunun özelliklerine göre algılanan liderlik durumlarının otoriter davranış ve demokratik davranış alt boyutunda anlamlı farklılık göstermiştir. Bunun yanında seçmiş oldukları lider davranışlarında da otoriter davranış, pozitif geri bildirim ve sosyal destek boyutunda anlamlı farklılıklara rastlanmıştır. Aldıkları tatminde ise

takım performansından, takım bütünlüğünden, stratejiden ve eğitim-antrenmandan aldıkları tatmin boyutlarında anlamlı farklılık görülmüştür. Antrenör özelliklerine göre oyuncuların algıladıkları liderlik davranışlarında farklılıklar görülmezken, tercih ettikleri lider davranışında demokratik ve otokritik davranış boyutunda farklılıklar belirlenmiştir. Sonuç olarak, genç oyuncular arasında antrenörün objektif olarak algılanmadığı ve bu algının oyuncu özelliklerinden kaynaklı olarak değişiklik gösterdiği saptanmıştır (Türksoy, 2008, Doktora Tezi, s: 101).

2.3.2. İdeal Antrenör Davranışları

Antrenörler futbolculara karşı nasıl davranması ve ne şekilde yaklaşması gerektiğini bilmeli, iyi seçmeli ve onları olumlu şekilde etkileyecek davranışlar göstermelidir. Antrenörün sorumlu oldukları sporcuların güçlerini maksimum seviyeye getirmektir. Bu görevi yerine getirirken sporcuların gelişimlerini fiziksel ve psikolojik olarak sağlamalıdır. Sporculara gerekli olan isteklendirmeyi yapmalı ve sporculardan maksimum gücü almak için farklı yöntemler kullanarak onların teknik ve kapasitesini en üst seviyeye çıkarmalıdır (Yıldız, 2016).

Antrenörlerin bunları yaparken göstermesi gereken ideal davranışları şunlardır:

- Antrenman mekanizmasını ve sporcuların aktivite gücünü değerlendirmek amaçlı performans testleri yapmalıdır.
- Branşı ile ilgili seminer, kurs ve diğer eğitim faaliyetlerine katılmalıdır. Ve sürekli kendini geliştirmek için çabalamalıdır.
- Futbol kuralları hakkında bilgi sahibi olmalı ve bunları sporcularına aktarmalıdır.
- Günlük, haftalık, aylık ve yıllık antrenman programları hazırlamalıdır.
- Sporculara verilen antrenman malzemelerinin ve antrenman esnasında kullanılacak araç gereçlerin takibini yapar.
- Sporcuları ile sürekli iletişim içinde olmalıdır ve bu iletişimi iyi kullanıp takım üzerinde fayda getirmesini sağlamalıdır.
- Sporcuları teknik, taktik ve fizik-kondisyon, mental olarak karşılaşmalara hazırlar.
- Sporcuların ihtiyacına göre antrenman yaptırmalıdır. Hangi oyuncunun ne eksikliği ne fazlası olduğunu iyi bilip bunları göz önünde bulundurmalıdır.
- Sporcularına sporcu beslenmesi ile ilgili bilgiler vermelidir.

- Sporcularının varsa psikolojik sorunlarıyla yakından ilgilenmelidir. Sporcuların psikolojik açıdan iyi durumda olmalarına katkı sağlamalıdır.
- Sporcularının yeni beceriler kazanmasını sağlamalıdır.
- Antrenmanlarda, müsabaka öncesinde ve müsabaka sırasında sporcularına teorik ve pratik olarak uygulanacak taktiği anlatmalı, eksiği olanları belirlemeli ve hataların tekrarlamaması için ekstra çalışmalar yapmalıdır.
- Sporcularına; takım arkadaşına, rakibine, hakeme ve oyunun kurallarına saygılı olmayı öğretmelidir.
- Sporcularına sosyal ve kültürel alanda aktiviteler oluşturmalı, sporcuların moral motivasyonunu sağlamalıdır.

Uluslararası Antrenör Federasyonu, antrenörün en önemli sorumluluğunun sporcuların yeteneklerini ayırt ederek onları kendilerini keşfetme yolunda cesaretlendirip ulaşılmaması beklenen amaçları açıklamak olduğu belirtilmiştir. Amerika Birleşik Devletleri Olimpiyat Komitesi, antrenörlerin en önemli görevlerinden birinin sporcuları ile iyi iletişim kurması ve onları başarıya giden yolda yalnız bırakmamasıdır. Bu iletişimin temel kaynağı da antrenörlerin sporculardan ne beklediği ve bu beklentilerin gerçekleşmesi için uygun davranışları belirlenmesidir. Bu davranışların belirlenmesinde antrenörün felsefesi, benimsediği etik ilkeler son derece önemlidir (Berber A. 2000).

2.3.3. Antrenörün Sporcunun Başarısındaki Yeri

Takımların sportif başarılarında antrenörlere büyük bir pay düşmektedir. Takımın başarı ya da başarısızlık durumunda çoğu kez antrenörler tartışılmaktadır. Bu durumlarda antrenörlerin kulüpleri ile olan bağı da bu noktada sorgulanmaktadır. Çünkü genelde antrenörlerin yaptıklarından ziyade kazanma veya kaybetme gibi kriterler önemli sayılmaktadır. Ve antrenörler genel anlamda değerlendirilirken yaptıklarından ziyade, skor olarak kazanma, beraberlik ve kaybetme kıstasına göre başarılı veya başarısız olarak değerlendirilmektedirler (Türksoy, 2010).

Antrenör üst düzey sporcuları eğitip, yetiştirip geliştiriyor fakat sporcular takım olarak gerekli seviyede değil ise antrenörün çalışmasına devam etmesi imkansızdır. Fakat spor kulüplerinin başarılı olma tanımlamasında birinci olarak sporcunun gelişimini sağlamak varsa bu sporcuların içinde bir üst lige senede 3-5 sporcunun kazandırıyor ise yine o antrenör başarılıdır denilebilir. Bu açıdan bir antrenörün

başarısı çalıştığı kurumun amaçlarına bağlı olarak değişir. Yeteneğin doğuştan geldiğini düşünürsek zaman içerisinde çeşitli antrenmanlar ile bu yeteneği daha iyi seviyelere taşıyacak olan sporcular çok daha başarılı olacaktır. Fakat bu başarıların sağlanmasında antrenörün yapacağı katkı hepsinden daha önemlidir. Sporcu ve antrenör, antrenmanın temel taşlarını oluştururlar. Başarı, antrenör ile sporcuların birlikte ortaya koyduğu ürün ile sağlanır. Antrenörün takım içerisindeki etkisi, takımı yönetmesi, sporcularını performans olarak istenilen seviyeye çıkartması ve sporcuların ahlaken de örnek birer sporcu hâline getirmesi başarı için gerekli birer basamaktır (İkizler, 2000).

Antrenörler başarıyı yakalamak için çabalamaktan vazgeçmemeli, kendi doğrularını yapmaya devam etmeli, kendini geliştirmek için çabalamalı, işini yaparken adil bir şekilde doğruları yapmalı , yeniliklere açık olmalı ve sporcularına da kendini sevdirmelidir. Çünkü hem kendinin hem de sporcunun başarısı için bunlar gereklidir. Bunları yapan antrenörlerin hem futbolcu yetiştirme konusunda hem de bireysel olarak kendinin başarı sağlama şansı yüksektir (Martens, 1990).

2.3.4. Antrenörlerin Sporculara Davranışları

Pek çok antrenör kendisini daha önce eğitmiş eğitimcilerini örnek alır ve taklit eder. Aradan geçen süre içerisinde sporunda gelişmesiyle sporcuya teknik taktik ve performans açısından eski alışkanlıklar yetersiz kalır. Bazı antrenörler kendileri olmadan sporcuların kendilerini geliştirmesinin mümkün olmadığını düşünürler. Bu tarz yaklaşımlar sporcunun özgüven kazanmasını engeller. Dahası sporcularda antrenöre bağımlı kalma eğilimi başlar ve özgüvenleri zedelenir (Çalışkan ve Göral, 2013). Sporcunun yaşamındaki en etkili kişi antrenördür. Antrenör, sporcunun sportif, fiziksel, fizyolojik ve psikolojik performansını etkileyen asıl kişidir (Unutmaz ve Gençler, 2017).

Sporcunun hangi yönde yetenekli olduğunu belirleyecek kişi antrenördür. Takım içerisinde ki sporcular birbirinden farklı kişiliklere sahip olabilirler. Antrenörler tecrübeli bir şekilde yaklaşım sağlayarak sporcuların psikolojik sorunlarını çözmelidir. Doğru yaklaşımda bulunulmadığı takdirde ulaşılması hedeflenen düzeye yakınlaşmaktan çok uzaklaşılmasına neden olunur (Çalık vd.,

2014). Bir antrenör inatçı bir sporcu ile anlaşabilmenin imkansız olduğunu düşünürken, başka bir antrenör inatçı bir sporcu ile çok iyi anlaşabilir. Bir antrenörü başarıya götüren en büyük etkenler sabır, kararlılık ve bilinçli yaklaşımdır. Müsabakanın sonucuna göre antrenörler farklı reaksiyonlar gösterebilirler (Bezek, 2008).

Bir maç veya müsabaka antrenör için yaklaşım ölçütü olmamalıdır. Antrenör sonuç her ne olursa olsun yaklaşımında sabit olmalıdır. Sporcunun gelişme göstermesi, en az maçı kazanmak kadar önemlidir. Antrenör bunları dikkate almalıdır. Sporcuyu müsabaka veya maç kazanmasından öte fiziksel, ruhsal ve duygusal yönlerini de geliştirmesi gerekir (Yarımkaya, 2013).

Bir diğer davranışsal hareketlerde kaybeden sporcular için olanıdır. Müsabaka veya maç kaybeden sporculara genellikle antrenörler belli bir tavır içerisinde. Antrenör kaybeden sporcusu ile alay eder, küçümser ve yeteneksiz görürse sporcusunun güvenini yitirir (Ramazanoğlu ve Demirel, 2005). Korku yoluyla sporcusunu başarıya sürüklemesi doğru değil ve sonunun hüsrana bitmesi yüksek ihtimaldir. Sporcunun kaybetmesi durumunda antrenörün davranışları eğer sabit ise yaklaşımlarda sporcuya karşı güzel ve içten yaklaşımlar bir sonra ki müsabakada sporcu için olumlu yönde katkı sağlayacaktır. Her antrenör kazanırken de kaybederken de davranışlarında tutarlı olmalıdır (Yıldız, 2016).

2.3.5. Geleceğin Antrenörlüğü

Antrenörler genel olarak futbolculara karşı yaklaşım ve davranışları, çabasıyla onlarla arasındaki iletişimle futbolcuların gözünde iyi bir noktada yer alabiliyorsa ve futbolculardan gerekli sevgi saygıyı görebiliyorsa, sporcuların başarılı olmasını kolaylaştıracaktır. Bunun yanında takım içerisinde de herkesle bire bir ilgileniyorsa sporcular için artı bir moral motivasyon kaynağı olabilmektedir. Böylece sporcularda antrenörlerine karşı her zaman belirli bir noktaya geldikleri taktirde veya başarılı olma durumlarında gerekli payı çıkartacaktır (Kirimoğlu, 2012).

Antrenörlük zor bir meslek olmasına rağmen günümüzde eskiye oranla gelişen teknoloji ve takım içerisinde teknik kadroda yer almaya başlayan yardımcı antrenör, analist, kondisyoner, kaleci antrenörü, sağlıkçı, malzemeci, fizyoterapist, doktor ve beslenme uzmanı gibi ekipmanlar ile antrenörlerin işleri daha kolay olmakta ve ileriki

zamanda geliŒecek yeni teknolojilerle birlikte bazı konularda antrenörlere daha da rahatlık getireceği düşünölmektedir (Yıldız, 2016).

2.3.6. Takım Çalışmasında Antrenörün Rolü

Antrenörlükle ilgili araştırmacıların üzerinde durdukları temel konuların başında antrenörlük stiline takım performansına etkisi gelmektedir. Durumsallık yaklaşımcıların bu açıdan vardıkları sonuç, tek bir tip ve en iyi antrenörlük tarzı olmadığı, antrenörlük etkinliğinin koşullara özgü olarak değişe bildiği için niteliği, antrenörün güç ve mevkisi, antrenörün takımdaki bireyler arasındaki ilişkiye bağlı olduğudur. Antrenör ve takım birbirinden bağımsız düşünölemez antrenörler takımlarıyla, takımlar antrenörleriyle güçlüdür. Güç ve etki çok Œekilde açılabilir kaynaklardır. Etkili ve güçlü bir antrenör, takımı için pozitif bir faktördür. Bir antrenörün gerçek gücü, var olan yeteneklerin ilerlemesini sağlamak, yeni kaynaklar bulmak, var olan engelleri kaldırmak, takımın dışındaki işleri hareketlendirmek ve takımda ki sporcularının gerçek potansiyellerine ulaşmalarına katkı sağlamaktan gelmelidir. Bir takımda antrenörün rolü, bireylere yapmaları gerekeni söylemekten veya emretmekten ziyade belirlenen hedeflerin bir vizyon oluşturmaya doğru değişim göstermesidir. Antrenör takımın iletişim merkezi olarak, takımının gönöl birlikteliği yaratılıp ve de bunun sürdürölmesinde yaşamsal rol oynar. Takım liderine özellikle çalışma koşullarının planlanmasında yarışma ve rekabet yeteneğinin etkilediği zor dönemlerde insanları cesaretlendiren bir kişi olarak bakar. Bir takım içerisinde antrenörün fonksiyonları, takımda ki sporcuları gözlemleme, onların performanslarını takip edip var olan Œartları hakkında bilgi elde ederek bu bilgileri ve de performansları yorumlamak ve uygun çalışma Œartlarını yaratarak sürdürmek için harekete geçmektir. Sonuç olarak, diye biliriz ki futbolcuların antrenör için değil antrenörle birlikte çalışma duygusu ve hazzını yaşamaktır. Başarılı takımların antrenörleri, hiç kimsenin kendisinin takımının ya da başka birisinin baskısı altında kalmaması, karar verme sürecinde insiyatifi kendisi kullanır. Bu süreç de herkesin elinden geldiği kadar katkı vermesini sağlar. Böylece takımın her üyesi, alınan kararın kendi kararı olduğunu hissiyatını yaşar. Takımın başarılı olması için, antrenörlerin aşağdaki koşulları sağlaması beklenir.

- Karar verme sorumluluğuna sahip olması,
- Her üyenin katkısının sağlanması,
- Yenilikçi ve yaratıcı fikirler için, takımdakilerine ortam sağlanması,
- Çoğunluğun fikirlerine göre değil, uzlaşma yolu ile kararlar alınması,
- Kazanılan başarının paylaşılması (Tatar, 2009).

Takım antrenörlüğü, bir bakıma yüz yüze yaşanır. Takım kelimesini, özellikle spor branşlarında düşünecek olursak, iki takım arasında en yüksek skoru elde etmek için birbiri ile mücadeleyi çağırır. Takım sporlarının özellikle bir antrenöre ihtiyacı vardır. Takıma antrenörlük yapmak, onlara birleştirici güç sağlamak, eninde sonunda başarıya sebep olur. Takım antrenörü, takım ruhunu sağlayıp devam ettirebilmelidir. Takımda ki sporcuların bireysel başarısı, takım içinde herkesin birlikte çalışma güçleriyle tamamlanmaktadır. Takım antrenörlerinin özelliklerinin bazıları şu şekilde sıralanabilir.

- Takımı bir arada tutabilme
- Pozitif ortamlar geliştirebilme
- Amaçları belirleyebilme
- Belirlenen bu amaçlara ulaşmak için gerekli düzenlemeleri yapma
- Hareket başlatma
- İletişim yollarını geliştirme
- Takım ahengini ve yapısını oluşturma
- Takım felsefesini geliştirme (Kak, 2018).

2.3.7. Antrenörlükte Sorunlar

Her mesleğin çalışma koşullarının farklı olduğu düşünülürse her mesleğin elemanlarının farklı sorun durumları, stres ve mesleki tükenmişlik yaşamaları da doğaldır. Bu nedenle sorunların etkilerinin her meslek için ayrı ayrı değerlendirilmesinin daha faydalı olacaktır. Antrenör ile ilgili sorunlarının başında antrenörlerin kişilik özelliklerinden kaynaklanan sorunlar gelmektedir.

Antrenörler, sporcuların duygusal ve sosyal gelişimlerinde ve davranışlarını şekillendirmelerinde çok önemli kişilerdir. Bir sporcunun en çok model aldığı kişi antrenördür. Bu nedenle, sporcuların kişiliğinin gelişiminde ve biçimlenmesinde en

önemli rol oynayan kişiler olarak antrenörlerin sağlam ve dengeli bir kişiliğe sahip olmaları büyük önem taşımaktadır (Hock, 1988).

Bundan başka olarak karşılaşılan bir diğer sorun iletişim sorunudur. Antrenörün uygun iletişim yöntemini benimsemesi ve bunu doğru olarak kullanması hem sporcusuyla kişisel ilişkilerinde, hem de toplumsal yaşamında büyük önem taşımaktadır. Antrenörün karşısındaki sporcu ya da sporcuları sürekli yargılaması, eleştirmesi ve suçlaması da karşılıklı iletişimi engellemektedir. Bu tür iletiler sonunda sporcular kendilerini anlaşılmamış, itilmiş, haksızlığa uğramış, daha çaresiz hissederler, karşılığında ise antrenörleriyle iletişimlerinde kopukluk meydana gelmektedir. Antrenörün; ifadelerinde emir vermesi, yönlendirme eğiliminde olması, insan davranışlarının kabul edilmez olduğu tutum ve davranışları benimsemesi de iletişimin kesilmesine ve antrenör sporcu arasında çatışmaya neden olabilmektedir (Erkan, 2002).

Karşılaşılan bir diğer sorun ise antrenör sporcu çatışmasıdır. Çatışma, ilişki içindeki iki insanın isteklerinin ve ihtiyaçlarının birbiriyle uzlaşmaması durumudur. İnsanların istek ve ihtiyaçlarının diğerleriyle tamamen uyuşması imkânsız olduğu için, tüm ilişkilerde zaman zaman çatışma yaşanması doğal karşılanmaktadır. Önemli olan, çatışma yaşayan tarafların arasındaki ilişkinin/iletişimin kalitesi ve çatışmanın nasıl çözümlendiğidir. İki taraftan birinin ‘kazandığını’, diğerinin ise ‘kaybettiğini’ hissettiği bir çatışmada asıl kaybeden, ilişkinin kendisi olmaktadır (Kavlu, 2000). İnsan ilişkilerinde başarılı olmak için insanın doğasını iyi tanımak gerekmektedir. Başarılı bir iletişimde bulunabilmek için insanın bu ilişkiden beklentilerini anlayabilmek gereklidir. İnsanlar, oldukları gibi kabul edilebilmek, söyledikleri ve yaptıklarının onaylanması ve değerlerinin bilinmesini istemektedirler (Giblin, 1995).

Antrenörlük, bireyleri ve takımları sonuçlara ulaştırmak için yetkilendiren, geliştiren ve cesaretlendiren uygun ortam ve koşulları yaratan yönetsel bir eylemdir. Antrenörler, insanların “buldukları” yerlerden “olmak istedikleri” yerlere gitmelerine yardımcı olmaktadır. Ancak bunu yaparken, cezalandırma ve tehdit etme yerine cesaretlendirme, özendirme ve bilgilendirme yolunu kullanmaları gerekmektedir. Antrenörler sporcunun yetiştiği aile yapısını, değerlerini, inançlarını ve kişisel özellikleri dikkate almalı ve sorunların sorun sahibi olan sporcu tarafından belirlenmesinde fırsat vermelidirler. Antrenör ve sporcu karşılıklı olarak birbirlerine

saygı duymalı, birbirlerinin varlığını kabul etmeli, önemli ve değerli olduklarını birbirlerine hissettirmeli ve birbirlerini olduğu gibi benimsemelidirler. Kabul edildiğini hissetmek, sevildiğini, güvenildiğini ve saygı duyulduğunu hissetmektir. Kişiyi söyledikleri, düşündükleri ve hissettikleriyle birlikte bir birey olarak kabul etmek, onun bireyselliğine, farklılığına ve tekliğine saygı göstermektir. Sporcusuyla iyi bir iletişim içinde olan antrenör, iyi ilişkiler içinde olduğu oranda sporcusunu etkileme, eğitme ve birlikte çalışma konusunda daha başarılı olma şansına sahip olmaktadır (Tiryaki, 2000).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nicel bir araştırmadır ve futbolcuların antrenörleri ile olan ilişkilerinin belirlenmesi amacıyla araştırmada tarama modeli kullanılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Kıbrıs Türk Futbol Federasyonuna bağlı Süper Lig’de yer alan 16 takım ve 1. Lig’de yer alan 16 takımın A takım ve U21 genç takımlarındaki futbolcular oluşturmaktadır (Toplam 1152 lisanslı futbolcu).

Araştırmanın örneklemini ise 6 ilçede yer alan 6 Süper Lig takımlarının A Takım ve U 21 takım futbolcuları ile 4 farklı ilçede yer alan 1. Lig takımlarının A takım ve U21 takım futbolcuları oluşturmaktadır (Toplam 300 lisanslı futbolcu).

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırma verilerinin toplanmasında iki bölümden oluşan bir ölçek formu kullanılmıştır.

3.3.1. Kişisel bilgiler

Ölçek formunun I. bölümünde yer alan kişisel bilgiler formunda futbolcuların sosyo-demografik özelliklerinin ve oynadıkları mevki, takım, vb gibi özelliklerinin saptanması amacıyla sorulmuş sorular yer almaktadır.

3.3.2. Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeği

Araştırmada futbolcuların antrenör davranışlarına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla orijinali Smith, Smoll ve Hunt tarafından 1997 yılında geliştirilen Coaching Behavior Assesment System adlı ölçekten faydalanılmıştır. Araştırmada kullandığımız ölçek ise Yapar ve İnce tarafından ise 2014 yılında Türkçe ye çevrilip kullanılan Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeği adlı ölçektir. Sporcular İçin Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeği 7’li derecelendirme kullanılarak hazırlanmış 47 maddeden oluşmaktadır. Ölçekte yer alan maddeler hiçbir zaman 1, her zaman 7 olacak şekilde 1’den 7’ye puanlanmaktadır. Ölçekte Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları, Olumsuz Antrenör

Davranışları olmak üzere 7 alt boyut bulunmakta ve bu alt boyutlar toplam varyansın %68,29'unu açıklayabilmektedir. Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan alt boyutların Cronbach Alfa değerleri 0,79 – 0,87 arasında değişmektedir (Yapar ve İnce, 2014).

Bu araştırmada toplanan verilerin iç tutarlılığının incelenmesi için Cronbach Alfa testi uygulanmış olup, alt boyutlara ilişkin Cronbach Alfa katsayılarının 0,831 ile 0,913 arasında değiştiği tespit edilmiştir.

3.4. Verilerin Toplanması

Antrenörlere araştırmanın konusu ve amacı belirtilip futbolcuların ölçek çalışması uygulanırken sağlıklı ve güvenilir sonuçlar elde edebilmemiz adına dikkat edilmesi gerekenler tek tek açıklanmıştır. Ölçekler antrenman öncesi ve sonrasında uygulanmış ve aynı gün içinde toplanmıştır.

3.5. Verilerin İstatistiksel Analizi

Araştırma verilerinin istatistiksel açıdan analizi edilmesi için SPSS 25.0 yazılımı kullanılmıştır.

Araştırmaya katılan futbolcuların sosyo-demografik özelliklerinin, oynadıkları mevki ve takımlarına ilişkin özelliklerinin dağılımı frekans analizi ile belirlenmiştir. Futbolcuların Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlara ait tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Futbolcuların Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğine verdikleri yanıtların güvenilirliği için yapılan Cronbach Alfa testi sonucunda elde edilen Cronbach alfa katsayısı 0,949'dur.

Araştırmaya katılan futbolcuların Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların normal dağılıma uyum durumu Kolmogorov-Smirnov testi, QQ grafiği ve basıklık-çarpıklık değerleri incelenerek belirlenmiş ve normal dağılıma uyduğu saptanmıştır. Ölçek puanları normal dağılıma uyduğundan dolayı futbolcuların sosyo-demografik özelliklerine, oynadıkları mevki ve takımlarına ilişkin özelliklerine göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılmasında parametrik hipotez testleri kullanılmıştır. Bağımsız değişken iki grupta ise bağımsız örneklem t testi, ikiden fazla grupta oluşuyorsa varyans analizi (ANOVA) uygulanmış ve ileri analiz (post-hoc) test olarak Tukey testi kullanılmıştır.

4. BULGULAR

Tablo 1. Futbolcuların sosyo-demografik özelliklerinin dağılımı (n=300)

	Sayı(n)	Yüzde(%)
Yaş grubu		
18 yaş ve altı	110	36,67
19-23 yaş	100	33,33
24 yaş ve üzeri	90	30,00
Eğitim Durumu		
Ortaokul/Lise	146	48,67
Lisans/Lisansüstü	154	51,33
Medeni Durum		
Evli	39	13,00
Bekar	261	87,00
Çalışma durumu		
Çalışan	163	54,33
Çalışmayan	137	45,67

Tablo 1.'de araştırmaya katılan futbolcuların sosyo-demografik özelliklerinin dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. incelendiğinde araştırmaya dahil edilen futbolcuların %36,67'sinin 18 yaş ve altı, %33,33'ünün 19-23 yaş, %30,0'unun 24 yaş ve üzerinde olduğu, %48,67'sinini ortaokul/lise, %51,33'ünün lisans/lisansüstü mezunu olduğu, %13,0'ünün evli ve %87,0'sininin bekar olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan futbolcuların %54,33'ünün çalıştığı, %45,67'sinin ise çalışmadığı belirlenmiştir.

Tablo 2. Futbolcuların oynadıkları mevki ve takımlarına ilişkin özelliklerinin dağılımı (n=300)

	Sayı(n)	Yüzde(%)
Mevki		
Savunma	86	28,67
Merkez Ortasaha	73	24,33
Kanat	66	22,00
Forvet	39	13,00
Kaleci	36	12,00
Lig		
Süper Lig	178	59,33
1. Lig	122	40,67
Takım		
A Takım	150	50,00
U 21. Ligi	150	50,00
İlk devrede 11'de oynama sayısı		
4 ve altı	100	33,33
5-10 arası	67	22,33
11 ve üzeri	133	44,33
Takımın ilk devrede puan sıralamasındaki yeri		
1-3 arası	79	26,33
4-10 arası	135	45,00
11 ve üzeri	86	28,67
Takımda oynama süresi		
1 yıl ve altı	95	31,67
2-3 yıl arası	99	33,00
4 yıl ve üzeri	106	35,33
Antrenörle çalışma süresi		
1 yıl	183	61,00
2 yıl	85	28,33
3 yıl ve üzeri	32	10,67
Takımın bulunduğu ilçe		
Lefkoşa	59	19,67
Girne	60	20,00
Güzelyurt	60	20,00
Mağusa	62	20,67
İskele	29	9,67
Lefke	30	10,00

Tablo 2.'de araştırma kapsamına alınan futbolcuların oynadıkları mevki ve takımlarına ilişkin özelliklerinin dağılımı gösterilmiştir.

Tablo 2. incelendiğinde araştırmaya alınan futbolcuların %28,67'sinin savunma, %24,33'ünün merkez ortasaha, %22,0'sinin kanat, %13,0'ünün forvet ve %12,0'sinin kaleci mevkiinde oynadığı görülmüştür. Futbolcuların %59,33'ünün oynadığı takımın Süper Lig'te, %40,67'sinin 1. Lig'te olduğu, %50,0'sinin A takımında, %50,0'sinin U21 liginde oynadığı saptanmıştır. Araştırmaya katılan futbolcuların %33,33'ü ilk devrede 4 ve altı sayıda ilk 11'de oynarken, %22,33'ü 5-10 arası ve %44,33'ü 11 ve üzeri kez ilk 11'de oynamıştır. Futbolcuların %26,33'ünün oynadığı takım lig sıralamasında 1-3, %45,0'inin 4-10 arası ve %28,67'sinin oynadığı takım lig sıralamasında 11 ve üzeri sıradadır. Futbolcuların %31,67'sinin oynadığı takımda 1 yıl ve altı süredir, %33,0'ünün 2-3 yıl arası ve %35,33'ünün 4 yıl ve üzeri süredir oynadığı, %61,0'inin şu an çalıştığı antrenörler 1 yıldır, %28,33'ünün 2 yıldır ve %10,67'sinini 3 yıl ve üzeri süredir çalıştığı saptanmıştır. Araştırma kapsamına alınan futbolcuların %19,67'sinin oynadığı takımın Lefkoşa bölgesinde, %20,0'sinin Girne, %20,0'sinini Güzelyurt, %20,67'sinin Mağusa, %9,67'sinin İskele ve %10,0'unun Lefke bölgesinde olduğu saptanmıştır.

Tablo 3. Futbolcuların Tercihlerinin Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlar (n=300)

	n	\bar{x}	s	Min	Max
Fiziksel Antreman ve Planlama	300	5,00	1,08	1,86	7,00
Teknik Beceri	300	5,12	1,26	1,25	7,00
Zihinsel Hazırlık	300	5,19	1,23	1,00	7,00
Hedef Belirleme	300	5,09	1,24	1,00	7,00
Yarışma Stratejisi	300	5,77	1,04	2,29	7,00
Olumlu Antrenör Davranışları	300	5,63	1,12	1,83	7,00
Olumsuz Antrenör Davranışları	300	3,13	1,43	1,00	7,00

Tablo 3.'te araştırma kapsamına alınan futbolcuların tercihlerinin Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanlara ilişkin ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değerler gösterilmiştir.

Tablo 3. incelendiğinde futbolcuların tercihlerinin Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Fiziksel Antreman ve Planlam alt boyutundan $\bar{x}=5,00\pm 1,08$ puan, Teknik Beceri alt boyutundan $\bar{x}=5,12\pm 1,26$ puan, Zihinsel Hazırlık alt boyutundan $\bar{x}=5,19\pm 1,23$ puan, Hedef Belirleme alt boyutundan $\bar{x}=5,09\pm 1,24$ puan, Yarışma Stratejisi alt boyutundan $\bar{x}=5,77\pm 1,04$ puan, Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutundan $\bar{x}=5,63\pm 1,12$ puan ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan $\bar{x}=3,13\pm 1,43$ puan aldığı görülmüştür.

Tablo 4. Futbolcuların tercihlerinin yaş grubuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Yaş grubu	N	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
Fiziksel Antreman ve Planlama	18 yaş ve altı	110	4,79	1,12	1,86	7,00	5,682	0,004*	1-3
	19-23 yaş	100	4,96	1,05	2,57	7,00			
	24 yaş ve üzeri	90	5,30	1,01	1,86	7,00			
Teknik Beceri	18 yaş ve altı	110	5,10	1,29	1,25	7,00	1,412	0,245	
	19-23 yaş	100	5,00	1,27	1,75	7,00			
	24 yaş ve üzeri	90	5,30	1,21	2,00	7,00			
Zihinsel Hazırlık	18 yaş ve altı	110	5,08	1,19	1,00	7,00	1,644	0,195	
	19-23 yaş	100	5,13	1,27	1,00	7,00			
	24 yaş ve üzeri	90	5,38	1,23	1,60	7,00			
Hedef Belirleme	18 yaş ve altı	110	4,98	1,23	1,00	7,00	1,623	0,199	
	19-23 yaş	100	5,04	1,21	2,00	7,00			
	24 yaş ve üzeri	90	5,29	1,27	1,67	7,00			
Yarışma Stratejisi	18 yaş ve altı	110	5,70	1,07	2,29	7,00	2,211	0,111	
	19-23 yaş	100	5,68	1,08	2,71	7,00			
	24 yaş ve üzeri	90	5,96	0,92	3,14	7,00			
Olumlu Antrenör Davranışları	18 yaş ve altı	110	5,52	1,18	2,00	7,00	5,700	0,004*	1-3
	19-23 yaş	100	5,46	1,17	1,83	7,00			
	24 yaş ve üzeri	90	5,96	0,89	3,67	7,00			
Olumsuz Antrenör Davranışları	18 yaş ve altı	110	3,29	1,40	1,00	7,00	1,126	0,326	
	19-23 yaş	100	3,06	1,33	1,00	6,88			
	24 yaş ve üzeri	90	3,01	1,58	1,00	7,00			

* $p < 0,05$

Tablo 4.'te futbolcuların tercihlerinin yaş grubuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması verilmiştir.

Tablo 4. incelendiğinde araştırmaya katılan futbolcuların yaş grubuna göre Fiziksel Antreman ve Planlama alt boyutudan ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutundan aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p<0,05$). 24 yaş ve üzeri yaş grubunda olan futbolcuların Fiziksel Antreman ve Planlama alt boyutundan ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutundan aldıkları puanlar 18 yaş ve altındaki futbolculardan anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur.

Futbolcuların yaş gruplarına göre Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$).

Tablo 5. Futbolcuların tercihlerinin eğitim durumuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Eğitim Durumu	n	\bar{x}	S	t	P
Fiziksel Antreman ve Planlama	Ortaokul/Lise	146	4,86	1,15	-2,251	0,025*
	Lisans/Lisansüstü	154	5,14	1,00		
Teknik Beceri	Ortaokul/Lise	146	5,15	1,29	0,400	0,689
	Lisans/Lisansüstü	154	5,10	1,24		
Zihinsel Hazırlık	Ortaokul/Lise	146	5,22	1,22	0,500	0,617
	Lisans/Lisansüstü	154	5,15	1,25		
Hedef Belirleme	Ortaokul/Lise	146	5,09	1,24	-0,082	0,935
	Lisans/Lisansüstü	154	5,10	1,24		
Yarışma Stratejisi	Ortaokul/Lise	146	5,71	1,05	-1,034	0,302
	Lisans/Lisansüstü	154	5,83	1,02		
Olumlu Antrenör Davranışları	Ortaokul/Lise	146	5,62	1,15	-0,153	0,879
	Lisans/Lisansüstü	154	5,64	1,08		
Olumsuz Antrenör Davranışları	Ortaokul/Lise	146	3,31	1,42	2,193	0,029*
	Lisans/Lisansüstü	154	2,95	1,43		

* $p<0,05$

Tablo 5.'te araştırmaya dahil edilen futbolcuların tercihlerinin eğitim durumuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme leğinden aldıkları puanların karşılaştırılması verilmiştir.

Futbolcuların eğitim durumuna göre Fiziksel Antreman ve Planlama alt boyutudan ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlmalı farklar olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Eğitim düzeyi Lisans/Lisansüstü olan futbolcular Fiziksel Antreman ve Planlama alt boyutudan eğitim düzeyi Ortaokul/Lise olan futbolculara göre daha yüksek, Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan ise daha düşük puan almıştır.

Araştırma kapsamına alınan futbocuların eğitim durumuna göre Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlmalı değerildir ($p > 0,05$).

Tablo 6.

Futbolcuların tercihlerinin medeni durumuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Medeni Durum	n	\bar{x}	s	T	p
Fiziksel Antreman ve Planlama	Evli	39	5,47	1,05	2,914	0,004*
	Bekar	261	4,93	1,07		
Teknik Beceri	Evli	39	5,37	1,29	1,282	0,201
	Bekar	261	5,09	1,25		
Zihinsel Hazırlık	Evli	39	5,36	1,32	0,927	0,355
	Bekar	261	5,16	1,22		
Hedef Belirleme	Evli	39	5,32	1,48	1,261	0,208
	Bekar	261	5,06	1,20		
Yarışma Stratejisi	Evli	39	5,86	0,97	0,568	0,570
	Bekar	261	5,76	1,05		
Olumlu Antrenör Davranışları	Evli	39	5,90	0,85	1,629	0,104
	Bekar	261	5,59	1,15		
Olumsuz Antrenör Davranışları	Evli	39	3,27	1,64	0,648	0,518
	Bekar	261	3,11	1,40		

* $p < 0,05$

Tablo 6.'da verilen sonuçları incelendiğinde, futbolcuların medeni durumuna göre Fiziksel Antreman ve Planlama alt boyutundan aldığı puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Evli futbolcular Fiziksel Antreman ve Planlama alt boyutundan bekar futbolculara göre daha yüksek puan almıştır.

Futbolcuların medeni durumuna göre Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p > 0,05$).

Tablo 7. Futbolcuların tercihlerinin çalışma durumuna göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Çalışma durumu	n	\bar{x}	s	t	p
Fiziksel Antreman ve Planlama	Çalışan	163	5,02	1,11	0,347	0,729
	Çalışmayan	137	4,98	1,06		
Teknik Beceri	Çalışan	163	5,09	1,32	-0,447	0,656
	Çalışmayan	137	5,16	1,19		
Zihinsel Hazırlık	Çalışan	163	5,20	1,31	0,108	0,914
	Çalışmayan	137	5,18	1,14		
Hedef Belirleme	Çalışan	163	5,11	1,32	0,286	0,775
	Çalışmayan	137	5,07	1,14		
Yarışma Stratejisi	Çalışan	163	5,79	1,07	0,338	0,736
	Çalışmayan	137	5,75	0,99		
Olumlu Antrenör Davranışları	Çalışan	163	5,73	1,07	1,629	0,104
	Çalışmayan	137	5,52	1,16		
Olumsuz Antrenör Davranışları	Çalışan	163	3,04	1,40	-1,210	0,227
	Çalışmayan	137	3,24	1,47		

Tablo 7. incelendiğinde, futbolcuların çalışma durumuna göre Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 8. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları mevkiye göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Mevki	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p
Fiziksel Antreman ve Planlama	Savunma	86	4,89	1,22	1,86	7,00	0,584	0,675
	Merkez Ortasaha	73	5,04	1,13	1,86	7,00		
	Kanat	66	4,99	0,93	2,86	6,71		
	Forvet	39	5,21	0,92	3,57	7,00		
	Kaleci	36	4,99	1,10	1,86	6,86		
Teknik Beceri	Savunma	86	5,00	1,42	1,25	7,00	0,691	0,599
	Merkez Ortasaha	73	5,26	1,18	2,50	7,00		
	Kanat	66	5,04	1,22	2,38	7,00		
	Forvet	39	5,30	1,13	2,75	7,00		
	Kaleci	36	5,12	1,24	1,75	7,00		
Zihinsel Hazırlık	Savunma	86	5,21	1,28	1,00	7,00	0,052	0,995
	Merkez Ortasaha	73	5,19	1,25	1,00	7,00		
	Kanat	66	5,17	1,18	2,20	7,00		
	Forvet	39	5,23	1,20	2,20	7,00		
	Kaleci	36	5,12	1,30	2,40	7,00		
Hedef Belirleme	Savunma	86	4,96	1,35	1,00	7,00	0,426	0,790
	Merkez Ortasaha	73	5,18	1,25	1,67	7,00		
	Kanat	66	5,10	1,17	2,00	7,00		
	Forvet	39	5,19	1,15	2,83	7,00		
	Kaleci	36	5,10	1,20	2,17	7,00		
Yarışma Stratejisi	Savunma	86	5,79	1,10	2,29	7,00	0,136	0,969
	Merkez Ortasaha	73	5,81	0,97	3,43	7,00		
	Kanat	66	5,73	1,04	2,71	7,00		
	Forvet	39	5,82	1,02	3,43	7,00		
	Kaleci	36	5,69	1,06	3,29	7,00		
Olumlu Antrenör Davranışları	Savunma	86	5,59	1,20	2,67	7,00	0,807	0,521
	Merkez Ortasaha	73	5,68	1,00	3,00	7,00		
	Kanat	66	5,71	1,11	1,83	7,00		
	Forvet	39	5,74	1,06	3,33	7,00		
	Kaleci	36	5,36	1,20	2,00	7,00		
Olumsuz Antrenör Davranışları	Savunma	86	3,05	1,35	1,00	7,00	1,284	0,276
	Merkez Ortasaha	73	3,30	1,44	1,00	7,00		
	Kanat	66	2,94	1,44	1,00	7,00		
	Forvet	39	2,96	1,46	1,00	7,00		
	Kaleci	36	3,48	1,56	1,00	6,63		

Tablo 8.'e göre futbolcuların oynadıkları mevkilere göre Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi,

Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0,05$).

Tablo 9. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın bulunduğu lige göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Lig	n	\bar{x}	S	T	p
Fiziksel Antreman ve Planlama	Süper Lig	178	4,71	1,07	-6,073	0,000*
	1. Lig	122	5,44	0,95		
Teknik Beceri	Süper Lig	178	4,77	1,32	-6,217	0,000*
	1. Lig	122	5,64	0,97		
Zihinsel Hazırlık	Süper Lig	178	4,91	1,34	-4,842	0,000*
	1. Lig	122	5,59	0,93		
Hedef Belirleme	Süper Lig	178	4,76	1,30	-5,866	0,000*
	1. Lig	122	5,57	0,96		
Yarışma Stratejisi	Süper Lig	178	5,53	1,11	-5,024	0,000*
	1. Lig	122	6,12	0,80		
Olumlu Antrenör Davranışları	Süper Lig	178	5,34	1,20	-5,686	0,000*
	1. Lig	122	6,05	0,82		
Olumsuz Antrenör Davranışları	Süper Lig	178	3,13	1,21	0,082	0,935
	1. Lig	122	3,12	1,72		

* $p<0,05$

Tablo 9.'da araştırmaya katılan futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın bulunduğu lige göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması gösterilmiştir.

Tablo 9. incelendiğinde, araştırmaya katılan futbolcuların oynadıkları takımın bulunduğu lige göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğindeki Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu saptanmıştır ($p<0,05$).Oynadığı takım 1. Lig'te olan futbolcuların Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt

boyutlarından aldıkları puanlar, oynadıkları takım Süper Lig’te olan futbolculardan yüksek bulunmuştur.

Futbolcuların oynadıkları takımın bulunduğu lige göre Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur ($p>0,05$).

Tablo 10. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takıma göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Takım	n	\bar{x}	S	t	p
Fiziksel Antreman ve Planlama	A Takım	150	5,17	1,06	2,769	0,006*
	U 21. Ligi	150	4,83	1,08		
Teknik Beceri	A Takım	150	5,26	1,26	1,862	0,064
	U 21. Ligi	150	4,99	1,26		
Zihinsel Hazırlık	A Takım	150	5,34	1,27	2,087	0,038*
	U 21. Ligi	150	5,04	1,19		
Hedef Belirleme	A Takım	150	5,26	1,23	2,419	0,016*
	U 21. Ligi	150	4,92	1,23		
Yarışma Stratejisi	A Takım	150	5,86	0,98	1,428	0,154
	U 21. Ligi	150	5,69	1,09		
Olumlu Antrenör Davranışları	A Takım	150	5,74	1,03	1,626	0,105
	U 21. Ligi	150	5,53	1,19		
Olumsuz Antrenör Davranışları	A Takım	150	3,04	1,50	-1,011	0,313
	U 21. Ligi	150	3,21	1,36		

* $p<0,05$

Tablo 10. incelendiğinde futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takıma göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Fiziksel Antreman ve Planlama, Zihinsel Hazırlık ve Hedef Belirleme alt boyutlarından almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). A takımında oynayan futbolcuların Fiziksel Antreman ve Planlama, Zihinsel Hazırlık ve Hedef Belirleme puanları U21 liginde oynayan futbolculara göre daha yüksektir.

Araştırmaya katılan futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takıma göre Teknik Beceri, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 11. Futbolcuların tercihlerinin ilk devrede ilk 11’de oynama sayısına göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	İlk 11’de Oynama	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	
Fiziksel Antreman ve Planlama	4 ve altı	100	4,75	1,22	1,86	7,00	4,722	0,010*	1-2
	5-10 arası	67	5,04	1,05	2,71	7,00			
	11 ve üzeri	133	5,18	0,95	1,86	7,00			
Teknik Beceri	4 ve altı	100	4,96	1,35	1,25	7,00	1,718	0,181	
	5-10 arası	67	5,32	1,17	2,63	7,00			
	11 ve üzeri	133	5,16	1,22	2,00	7,00			
Zihinsel Hazırlık	4 ve altı	100	5,03	1,39	1,00	7,00	2,289	0,103	
	5-10 arası	67	5,45	1,05	2,60	7,00			
	11 ve üzeri	133	5,17	1,18	1,60	7,00			
Hedef Belirleme	4 ve altı	100	4,85	1,28	1,00	7,00	3,493	0,032*	1-2
	5-10 arası	67	5,35	1,11	2,67	7,00			
	11 ve üzeri	133	5,15	1,24	1,67	7,00			
Yarışma Stratejisi	4 ve altı	100	5,60	1,16	2,29	7,00	2,211	0,111	
	5-10 arası	67	5,81	0,87	3,43	7,00			
	11 ve üzeri	133	5,88	1,00	3,00	7,00			
Olumlu Antrenör Davranışları	4 ve altı	100	5,41	1,29	1,83	7,00	3,047	0,049*	1-2
	5-10 arası	67	5,72	0,99	2,00	7,00			
	11 ve üzeri	133	5,75	1,01	3,17	7,00			
Olumsuz Antrenör Davranışları	4 ve altı	100	3,55	1,37	1,00	7,00	8,792	0,000*	1-2
	5-10 arası	67	3,18	1,61	1,00	7,00			
	11 ve üzeri	133	2,78	1,30	1,00	7,00			

* $p<0,05$

Tablo 11.’e araştırma kapsamına alınan futbolcuların tercihlerinin ilk devrede ilk 11’de oynama sayısına göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması verilmiştir.

Tablo 11. incelendiğinde araştırmaya katılan futbolcuların ilk devrede ilk 11’de oynama sayısına göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme leğinde bulunan Fiziksel Antreman ve Planlama, Hedef Belirleme, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). ilk devrede ilk 11’de 1-4 kez oynayan futbolcuların Antrenör Davranışları Değerlendirme leğinde bulunan Fiziksel Antreman ve Planlama, Hedef Belirleme, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar 5-10 arası ve 11 ve üzeri kez ilk 11’de oynayan futbolculardan daha düşük bulunmuştur.

Araştırmaya katılan futbolcuların tercihlerinin ilk devrede ilk 11’de oynama sayısına göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme leğinde yer alan Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık ve Yarışma Stratejisi alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir ($p > 0,05$). Futbolcuların ilk devrede ilk 11’de oynama sayısına göre Antrenör Davranışları Değerlendirme leğinde yer alan Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık ve Yarışma Stratejisi alt boyutlarından aldıkları puanlar benzerdir.

Tablo 12. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın ilk devrede ligte bulunduğu sıralamaya göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Takım Sırası	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
Fiziksel Antreman ve Planlama	1-3 arası	79	5,26	0,95	2,14	7,00	13,045	0,000*	1-3
	4-10 arası	135	5,16	1,08	1,86	7,00			2-3
	11 ve üzeri	86	4,52	1,06	1,86	7,00			
Teknik Beceri	1-3 arası	79	5,32	0,97	3,25	7,00	10,144	0,000*	1-3
	4-10 arası	135	5,33	1,35	1,25	7,00			2-3
	11 ve üzeri	86	4,62	1,22	2,50	7,00			
Zihinsel Hazırlık	1-3 arası	79	5,32	1,23	2,00	7,00	3,074	0,048*	1-3
	4-10 arası	135	5,29	1,30	1,00	7,00			2-3
	11 ve üzeri	86	4,91	1,10	1,60	7,00			
Hedef Belirleme	1-3 arası	79	5,22	1,12	2,00	7,00	7,627	0,001*	1-3
	4-10 arası	135	5,29	1,25	1,00	7,00			2-3
	11 ve üzeri	86	4,66	1,24	1,67	7,00			
Yarışma Stratejisi	1-3 arası	79	5,90	1,19	2,29	7,00	6,251	0,002*	1-3
	4-10 arası	135	5,91	0,94	3,14	7,00			2-3
	11 ve üzeri	86	5,45	0,97	3,43	7,00			
Olumlu Antrenör Davranışları	1-3 arası	79	5,68	1,29	1,83	7,00	4,730	0,010*	1-3
	4-10 arası	135	5,79	1,04	2,67	7,00			2-3
	11 ve üzeri	86	5,33	1,00	3,33	7,00			
Olumsuz Antrenör Davranışları	1-3 arası	79	3,16	1,36	1,00	7,00	0,857	0,425	
	4-10 arası	135	3,02	1,59	1,00	7,00			
	11 ve üzeri	86	3,27	1,24	1,63	7,00			

* $p < 0,05$

Tablo 12. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın ilk devrede ligte bulunduğu sıralamaya göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması verilmiştir.

Tablo 12. incelendiğinde, araştırmaya katılan futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın ilk devrede ligte bulunduğu sıralamaya göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). İlk devrede ligte 11 ve üzeri sırada olan takımlarda oynayan futbolcuların Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar diğer futbolculara göre düşük bulunmuştur.

Araştırmaya katılan futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın ilk devrede ligte bulunduğu sıralamaya göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan almış oldukları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür ($p>0,05$).

Tablo 13. Futbolcuların tercihlerinin şu an oynadıkları takımda oynama süresine göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Oynama süresi	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
Fiziksel	1 yıl ve altı	95	5,10	1,01	2,71	7,00	2,004	0,137	
Antreman	2-3 yıl arası	99	4,83	1,06	1,86	7,00			
ve									
Planlama	4 yıl ve üzeri	106	5,08	1,16	1,86	7,00			
Teknik	1 yıl ve altı	95	5,24	1,16	1,25	7,00	2,629	0,074	
Beceri	2-3 yıl arası	99	4,89	1,23	1,75	7,00			
	4 yıl ve üzeri	106	5,24	1,35	1,75	7,00			
Zihinsel	1 yıl ve altı	95	5,32	1,13	1,00	7,00	1,106	0,332	
Hazırlık	2-3 yıl arası	99	5,06	1,23	1,60	7,00			
	4 yıl ve üzeri	106	5,18	1,33	1,00	7,00			
Hedef	1 yıl ve altı	95	5,21	1,16	1,00	7,00	3,490	0,032*	1-2
Belirleme	2-3 yıl arası	99	4,82	1,26	1,67	7,00			2-3
	4 yıl ve üzeri	106	5,23	1,26	2,00	7,00			
Yarışma	1 yıl ve altı	95	5,81	0,91	3,43	7,00	1,227	0,295	
Stratejisi	2-3 yıl arası	99	5,64	1,17	2,29	7,00			
	4 yıl ve üzeri	106	5,86	1,01	3,00	7,00			
Olumlu	1 yıl ve altı	95	5,64	1,06	2,00	7,00	2,427	0,090	
Antrenör	2-3 yıl arası	99	5,45	1,21	1,83	7,00			
Davranışları	4 yıl ve üzeri	106	5,79	1,05	3,00	7,00			
Olumsuz	1 yıl ve altı	95	3,22	1,56	1,00	7,00	0,288	0,750	
Antrenör	2-3 yıl arası	99	3,10	1,18	1,00	6,75			
Davranışları	4 yıl ve üzeri	106	3,07	1,54	1,00	7,00			

Araştırmaya kapsamına alınan futbolcuların tercihlerinin şu an oynadıkları takımda oynama süresine göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması Tablo 13.'te gösterilmiştir.

Tablo 13.'e göre futbolcuların tercihlerinin Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Fiziksel Antreman ve Planlama,

Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0,05$).

Araştırmaya katılan futbolcuların tercihlerinin Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğindeki Hedef Belirleme alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu ve 2-3 yıl arası süredir şuan ki takımında oynayan futbolcuların daha düşük puan aldığı saptanmıştır ($p<0,05$).

Tablo 14. Futbolcuların tercihlerinin şu an çalıştıkları antrenörle çalışma süresine göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Çalışma sür.	n	\bar{x}	s	Min	Max	F	p	Fark
Fiziksel Antreman ve Planlama	1 yıl	183	4,83	1,11	1,86	7,00	6,727	0,001*	1-3
	2 yıl	85	5,23	0,94	1,86	7,00			
	3 yıl ve üzeri	32	5,40	1,09	1,86	7,00			
Teknik Beceri	1 yıl	183	4,96	1,34	1,25	7,00	5,480	0,005*	1-3
	2 yıl	85	5,26	1,03	2,88	7,00			
	3 yıl ve üzeri	32	5,70	1,17	2,50	7,00			
Zihinsel Hazırlık	1 yıl	183	5,06	1,23	1,00	7,00	2,802	0,062	
	2 yıl	85	5,33	1,11	2,20	7,00			
	3 yıl ve üzeri	32	5,54	1,46	1,00	7,00			
Hedef Belirleme	1 yıl	183	4,94	1,29	1,00	7,00	4,732	0,009*	1-3
	2 yıl	85	5,22	1,07	2,50	7,00			
	3 yıl ve üzeri	32	5,61	1,21	1,67	7,00			
Yarışma Stratejisi	1 yıl	183	5,55	1,02	2,29	7,00	11,890	0,000*	1-3
	2 yıl	85	6,07	0,98	2,71	7,00			
	3 yıl ve üzeri	32	6,25	0,91	3,86	7,00			
Olumlu Antrenör Davranışları	1 yıl	183	5,50	1,08	2,00	7,00	4,112	0,017*	1-3
	2 yıl	85	5,74	1,12	1,83	7,00			
	3 yıl ve üzeri	32	6,07	1,19	2,67	7,00			
Olumsuz Antrenör Davranışları	1 yıl	183	3,19	1,42	1,00	7,00	0,496	0,609	
	2 yıl	85	3,01	1,31	1,00	7,00			
	3 yıl ve üzeri	32	3,08	1,82	1,00	7,00			

* $p<0,05$

Tablo 14.'te araştırmaya dahil edilen futbolcuların tercihlerinin şu an çalıştıkları antrenörle çalışma süresine göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması verilmiştir.

Tablo 14. incelendiğinde, araştırmaya katılan futbolcuların tercihlerinin şu an çalıştıkları antrenörle çalışma süresine göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). şu an çalıştıkları antrenörle 3 yıl ve üzeri süredir çalışan futbolcuların Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar diğer futbolculara göre daha yüksektir.

Araştırma kapsamına alınan futbolcuların şu an çalıştıkları antrenörle çalışma süresine göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Zihinsel Hazırlık ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı belirlenmiştir ($p>0,05$).

Tablo 15. Futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın bulunduğu bölgeye göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması (n=300)

	Bölge	N	\bar{x}	S	Min	Max	F	P	Fark
Fiziksel Antreman ve Planlama	Lefkoşa	59	5,35	1,05	2,57	7,00	13,202	0,000*	1-5,1-6
	Girne	60	5,00	1,33	1,86	7,00			2-5,2-6
	Güzelyurt	60	5,22	0,85	3,43	7,00			3-5,3-6
	Mağusa	62	5,31	0,88	2,14	7,00			4-5,4-6
	İskele	29	3,90	0,69	2,71	5,71			
	Lefke	30	4,33	0,72	2,57	5,86			
Teknik Beceri	Lefkoşa	59	5,53	1,32	1,25	7,00	22,882	0,000*	1-5,1-6
	Girne	60	5,65	1,20	2,75	7,00			2-5,2-6
	Güzelyurt	60	5,33	1,01	3,13	7,00			3-5,3-6
	Mağusa	62	5,27	0,74	3,38	6,75			4-5,4-6
	İskele	29	4,12	0,97	2,63	6,00			
	Lefke	30	3,55	1,11	1,75	6,25			
Zihinsel Hazırlık	Lefkoşa	59	5,50	1,48	1,00	7,00	8,205	0,000*	1-5,1-6
	Girne	60	5,56	1,22	2,40	7,00			2-5,2-6
	Güzelyurt	60	5,31	0,92	2,60	7,00			3-5,3-6
	Mağusa	62	5,16	1,15	2,00	6,80			4-5,4-6
	İskele	29	4,63	0,79	3,00	6,00			
	Lefke	30	4,16	1,15	2,40	6,20			
Hedef Belirleme	Lefkoşa	59	5,41	1,33	1,00	7,00	15,621	0,000*	1-5,1-6
	Girne	60	5,52	1,15	2,17	7,00			2-5,2-6
	Güzelyurt	60	5,30	0,96	2,83	7,00			3-5,3-6
	Mağusa	62	5,24	1,02	2,00	6,83			4-5,4-6
	İskele	29	4,18	1,08	2,50	6,33			
	Lefke	30	3,78	1,05	2,00	5,50			
Yarışma Stratejisi	Lefkoşa	59	6,05	1,05	3,57	7,00	13,854	0,000*	1-5,1-6
	Girne	60	6,02	0,68	4,14	7,00			2-5,2-6
	Güzelyurt	60	6,11	0,81	4,29	7,00			3-5,3-6
	Mağusa	62	5,78	1,14	2,29	7,00			4-5,4-6
	İskele	29	4,74	0,74	3,43	6,29			
	Lefke	30	5,05	1,09	3,14	6,71			
Olumlu Antrenör Davranışları	Lefkoşa	59	6,08	1,06	3,00	7,00	14,792	0,000*	1-5,1-6
	Girne	60	6,11	0,88	3,67	7,00			2-5,2-6
	Güzelyurt	60	5,83	0,95	2,67	7,00			3-5,3-6
	Mağusa	62	5,34	1,25	1,83	7,00			4-5,4-6
	İskele	29	4,79	0,62	3,50	6,00			
	Lefke	30	4,81	0,97	3,00	6,67			
Olumsuz Antrenör Davranışları	Lefkoşa	59	3,60	1,62	1,00	7,00	5,777	0,000*	1-4
	Girne	60	3,58	1,59	1,13	7,00			2-4
	Güzelyurt	60	3,06	1,37	1,38	6,88			
	Mağusa	62	2,47	1,35	1,00	5,88			
	İskele	29	3,02	0,78	1,63	5,25			
	Lefke	30	2,89	0,82	1,63	4,50			

* $p < 0,05$

Tablo 15.'te araştırmaya katılan futbolcuların tercihlerinin oynadıkları takımın bulunduğu bölgeye göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinden aldıkları puanların karşılaştırılması verilmiştir.

Araştırmaya alınan futbolcuların oynadıkları takımın bulunduğu bölgeye göre Sporcular için Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). İskele ve Lefke bölgesindeki takımlarda oynayan futbolcuların Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar Lefkoşa, Girne, Güzelyurt ve Mağusa bölgelerinde yer alan takımlarda oynayan futbolculardan daha düşüktür. Ayrıca Mağusa bölgesindeki takımlarda oynayan futbolcuların Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan aldıkları puanlar Lefkoşa ve Girne bölgesindeki takımlarda oynayan futbolculardan daha düşüktür.

5. TARTIŞMA

Bu çalışmada, antrenörlerin futbolculara karşı davranış tarzlarını futbolcular tarafından algılanma biçimini analiz etmek amacı ile 300 futbolcuya ölçek uygulaması yapılmıştır. Ölçekle toplanan verilerin sonuçları bu bölümde tartışılmıştır.

Çalışmaya katılan futbolcuların %36,67'sinin 18 yaş ve altı, %33,33'ünün 19-23 yaş, %30,0'unun 24 yaş ve üzerinde olduğu, %48,67'sinini ortaokul/lise, %51,33'ünün lisans/lisansüstü mezunu olduğu, %13,0'ünün evli ve %87,0'sininin bekar olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan futbolcuların %54,33'ünün çalıştığı, %45,67'sinin ise çalışmadığı belirlenmiştir (Tablo 1).

Araştırmaya alınan futbolcuların %28,67'sinin savunma, %24,33'ünün merkez ortasaha, %22,0'sinin kanat, %13,0'ünün forvet ve %12,0'sinin kaleci mevkiinde oynadığı görülmüştür. Futbolcuların %59,33'ünün oynadığı takımın Süper Lig'te, %40,67'sinin 1. Lig'te olduğu, %50,0'sinin A takımında, %50,0'sinin U21 liginde oynadığı saptanmıştır. Araştırmaya katılan futbolcuların %33,33'ü ilk devrede 4 ve altı sayıda ilk 11'de oynarken, %22,33'ü 5-10 arası ve %44,33'ü 11 ve üzeri kez ilk 11'de oynamıştır. Futbolcuların %26,33'ünün oynadığı takım lig sıralamasında 1-3, %45,0'inin 4-10 arası ve %28,67'sinin oynadığı takım lig sıralamasında 11 ve üzeri sıradadır. Futbolcuların %31,67'sinin oynadığı takımında 1 yıl ve altı süredir, %33,0'ünün 2-3 yıl arası ve %35,33'ünün 4 yıl ve üzeri süredir oynadığı, %61,0'inin şu an çalıştığı antrenörler 1 yıldır, %28,33'ünün 2 yıldır ve %10,67'sinini 3 yıl ve üzeri süredir çalıştığı saptanmıştır. Araştırma kapsamına alınan futbolcuların %19,67'sinin oynadığı takımın Lefkoşa bölgesinde, %20,0'sinin Girne, %20,0'sinini Güzelyurt, %20,67'sinin Mağusa, %9,67'sinin İskele ve %10,0'unun Lefke bölgesinde olduğu saptanmıştır (Tablo 2).

Futbolcuların Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Fiziksel Antrenman ve Planlam alt boyutundan $\bar{x}=5,00\pm 1,08$ puan, Teknik Beceri alt boyutundan $\bar{x}=5,12\pm 1,26$ puan, Zihinsel Hazırlık alt boyutundan $\bar{x}=5,19\pm 1,23$ puan, Hedef Belirleme alt boyutundan $\bar{x}=5,09\pm 1,24$ puan, Yarışma Stratejisi alt boyutundan $\bar{x}=5,77\pm 1,04$ puan, Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutundan $\bar{x}=5,63\pm 1,12$ puan ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan $\bar{x}=3,13\pm 1,43$ puan aldığı tespit edilmiştir (Tablo 3). Futbolcuların sporcular için antrenör davranışlarını değerlendirme ölçeğinde en düşük puanı verdikleri fiziksel antrenman ve planlama

alanında antrenörlerinin tam olarak bir donanıma, ilgiye ve uygulamaya sahip olmadıklarını düşündükleri ve bu alanda diğer alanlara oranla antrenörlerine daha olumsuz baktıkları düşünülebilir. Bu durum da antrenörlerin oyuncularını fiziksel olarak zorlayıcı ve tatmin edici antrenmanlar yaptırma konusunda eğitime ihtiyaçları olabileceğini düşünebiliriz. Buna karşın taktiksel öğelerin yer aldığı yarışma stratejisi alanı en yüksek oranda başarılı bulunan davranış kümesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Futbolcular antrenörlerinin taktiksel açıdan yeterli ve başarılı olduğunu düşünmekte ve bu yönüyle onlara daha olumlu bakmaktadırlar.

Donuk ve Bilge (2006) ‘‘Türkiye profesyonel futbol ligleri antrenörlerinin liderlik tarzlarının incelenmesi ve bir model yaklaşım’’ adlı makele çalışmasında sporcuların görüşlerine bakıldığında antrenörlerinin daha az otokratik, daha çok demokratik olmalarını istemektedirler.

Carlston ve Lundqvist (2014) Sporcular İçin Antrenör Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği nin İsveç kültüründe uyarlamasını yaparlarken çalışmalarında teknik beceri, zihinsel hazırlık ve yarışma stratejisi konularında antrenörlerin güçlü ve iyi olduklarını belirtmişlerdir. Bizim antrenörlerimiz ise futbolcular tarafından yarışma stratejisi alanında başarılı görülmektedirler.

Recep Nur Uzun ve arkadaşları tarafından bizim kullandığımız ölçekle yapılan Bireysel Ve Takım Sporlarında Sporcuların Antrenörlerinin Kendilerine Karşı Davranışlarını Algılama Düzeyi adlı çalışma sonuçları ile bizim çalışmamız da çıkan antrenörlerin yarışma stratejisi alanında en başarılı olduğu görüşü benzerlik göstermektedir.

Araştırmaya katılan futbolcuların yaş grubuna göre Fiziksel Antrenman ve Planlama alt boyutundan ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutundan aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). 24 yaş ve üzeri yaş grubunda olan futbolcuların Fiziksel Antrenman ve Planlama alt boyutundan ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutundan aldıkları puanlar 18 yaş ve altındaki futbolculardan anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur. Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir (Tablo 4). Elde edilen sonuçlara göre yaş grubuna göre sporcular için antrenör davranışlarını değerlendirme ölçeğindeki sonuçlar fiziksel

antrenman ve planlamada 18 yaş ve altındaki futbolcuların antrenmanlarda çok fazla zorlanmadıklarını hissettiklerini ve planlamada antrenörlerini yetersiz olarak gördüklerini düşündürmektedir. Genç takımlarda mücadele eden oyuncularımızın fiziksel antreman ve planlama konusunda antrenörlerini daha yetersiz olarak gördükleri ve antrenörlerinden bu alanda memnun olmadıkları düşünülebilir. Diğer taraftan olumlu antrenör davranışları değerlendirmesinde 24 yaş ve üzeri futbolcuların diğerlerine kıyasla daha yüksek puan verdiği ortaya çıkmaktadır (Tablo 4). Bu da genç takım düzeyinde futbol oynayanların antrenörlerine daha eleştirel bir bakış açısıyla baktığını göstermektedir.

Bu sonuç Dilek (2017) "Antrenör Davranışları İle İlgili Sporcu Algısının Araştırılması: Türkiye Ve Bosna-Hersek Örneklerinin Karşılaştırılması" adlı doktora tez çalışması ile farklılık göstermektedir. Dilek (2017) sonuçlarına göre yaşları daha küçük olan (14-17 yaş) Türk sporcular, yaşları daha büyük olan (18-20 yaş) Türk sporculara göre antrenör 132 davranışlarını anlamlı düzeyde daha olumlu değerlendirmektedir. Ancak "Zihinsel Hazırlık", "Hedef Belirleme" ve "Olumsuz Değerlendirme" alt faktörlerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Futbolcuların eğitim durumuna göre Fiziksel Antrenman ve Planlama alt boyutundan ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Eğitim düzeyi Lisans/Lisansüstü olan futbolcular Fiziksel Antrenman ve Planlama alt boyutundan eğitim düzeyi Ortaokul/Lise olan futbolculara göre daha yüksek, Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan ise daha düşük puan almıştır. Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı olmadığı tespit edilmiştir (Tablo 5). Lisans ve lisans üstü eğitime sahip olan futbolcular ortaokul ve lise eğitimine sahip olan futbolculara göre antrenörlerinin fiziksel antreman ve planlama alanında daha başarılı olduğunu düşünmekte ve antremanlarının da bu yönde daha faydalı ve tatmin edici olduğunu düşünmektedirler. Sonuçlar incelendiğinde futbolcuların eğitim durumuna göre antrenör davranışları irdelendiğinde lisans ve lisansüstü eğitime sahip olanların ortaokul ve lise mezunlarına kıyasla olumsuz antrenör davranışları konusunda daha düşük puan verdikleri ve bu konuda daha olumlu düşündüklerini ortaya koymaktadır. Bu da bize ortaokul ve lise

eğitimine sahip olan futbolcuların antrenörlerine karşı daha eleştirel bir bakış açısıyla baktıklarını göstermektedir (Tablo 5).

“Coaches’ Coaching Competence in Relation to Athletes’ Perceived Progress in Elite Sport” adlı makale çalışmalarında katılımcıların antrenörlerinin davranışlarını algılama düzeyleri ile öğrenim durumu değişkenine göre anlamlı bir farklılığın olmadığını tespit etmişlerdir. Jowet ve Poczwardowski (2007), sporcu ve antrenör iletişimini araştırdıkları çalışmalarında öğrenim durumu yüksek olan sporcuların antrenörleriyle daha yüksek düzeyde iletişim kurabildikleri ve antrenör davranışlarını daha yüksek düzeyde olumlu algıladıkları tespit edilmiştir.

Toros ve Duvan (2011), “Eskrimcilerde Algılanan Antrenörlük Davranışı, Kolektif Yeterlik ve Hedef Yönelimleri Arasındaki İlişki” adlı makale çalışmasında sporcuların öğrenim durumu değişkeni ile antrenör davranışlarını algılama durumları arasında anlamlı bir farklılık bulunduğunu tespit etmişlerdir. Araştırmada elde edilen, sporcuların öğrenim durumları ile antrenör davranışlarını algılama düzeyleri ile ilgili bulgular literatürde var olan çalışmalarla paralellik göstermektedir.

Futbolcuların medeni durumuna göre Fiziksel Antrenman ve Planlama alt boyutundan aldığı puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). Evli futbolcular Fiziksel Antrenman ve Planlama alt boyutundan bekar futbolculara göre daha yüksek puan almıştır. Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır (Tablo 6). Elde edilen sonuçlar incelendiğinde evli sporcuların Fiziksel Antrenman ve Planlama konusunda bekar futbolculara göre antrenörlerini daha başarılı bulduğu ve bu konuda onlara daha fazla güvendiğini göstermektedir. Ayrıca bekar futbolcuların antrenörlerini fiziksel antrenman ve planlama alanında yetersiz gördüğü ve onlara bu alanda eleştirel bir bakışla yaklaştığı düşünülebilir.

Futbolcuların çalışma durumuna göre Fiziksel Antrenman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür (Tablo 7).

Futbolcuların oynadıkları mevkilere göre Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır (Tablo 8).

Futbolcuların oynadıkları takımın bulunduğu lige göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğindeki Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar olduğu saptanmıştır ($p<0,05$). Oynadığı takım 1. Lig'te olan futbolcuların Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar, oynadıkları takım Süper Lig'te olan futbolculardan yüksek bulunmuştur. Bu durumda Süper Lig'de oynayan oyuncular antrenörlere daha eleştirel bir bakış açısıyla yaklaştıkları düşünülebilir. Süper ligde ki futbolcular 1. ligdeki futbolculara oranla antrenörlerinin yeterli donanıma, eğitime, bilgi ve tecrübeye sahip olmadığını düşünüyor olabilirler. Çünkü Süper lig futbolcuları antrenörlerin planlamalarından, fiziksel antremanlarından, teknik beceri antremanlarından, zihinsel hazırlık çalışmalarından, hedef belirlemelerine yardımcı olmalarından ve yarışma stratejisi oluşturmalarından olumsuz görüş bildirdikleri ortaya çıkmıştır. 1. Ligde yer alan futbolcular antrenörlerine karşı daha olumlu düşünmekte ve onlardan iyimser bir bakış açısıyla bahsetmektedirler. Futbolcuların oynadıkları takımın bulunduğu lige göre Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutu puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (Tablo 9).

Futbolcuların oynadıkları takıma göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Fiziksel Antreman ve Planlama, Zihinsel Hazırlık ve Hedef Belirleme alt boyutlarından almış oldukları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklar bulunduğu tespit edilmiştir ($p<0,05$). A takımında oynayan futbolcuların Fiziksel Antreman ve Planlama, Zihinsel Hazırlık ve Hedef Belirleme puanları U21 liginde oynayan futbolculara göre daha yüksektir. Teknik Beceri, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulunmadığı belirlenmiştir (Tablo 10). Bu sonucun A takımının oyuncularının U 21 liginde oynayan oyunculara göre daha yoğun bir program ile çalıştıklarından kaynaklandığı

düşünülebilir. Ayrıca genç takım antrenörlerinin fiziksel olarak oyuncularını iyi antrene edecek potansiyel ve bilgiye, zihinsel olarak iyi hazırlayacak deneyime ve hedef belirlemelerine yardımcı olacak bir kapasiteye sahip olmadıkları da düşünülebilir.

Futbolcuların ilk devrede ilk 11'de oynama sayısına göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Fiziksel Antreman ve Planlama, Hedef Belirleme, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olduğu görülmüştür ($p<0,05$). İlk devrede ilk 11'de 1-4 kez oynayan futbolcuların Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Fiziksel Antreman ve Planlama, Hedef Belirleme, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar 5-10 arası ve 11 ve üzeri kez ilk 11'de oynayan futbolculardan daha düşük bulunmuştur. Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık ve Yarışma Stratejisi alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir ($p>0,05$). Fiziksel antreman ve planlama ile olumlu antrenör davranışları alanlarında 11 ve üzeri ilk 11 oynayan oyuncular antrenörlerine diğerlerine göre en yüksek puanı vermişlerdir. Bu oyuncuların gerçekten antrenörlerine güven duyduğunu veya oynadıkları için antrenörlerine zorluk çıkartmadıklarını, antrenörlere karşı daha olumlu bakış açısıyla yaklaştıklarını düşündürmektedir. Ayrıca 11 ve üzeri ilk 11 oynayan oyuncuların daha az oynayan oyunculara göre antrenörlerinden daha fazla olumlu düşüncelerle bahsettiği ve antrenörlerine oynadığından dolayı daha bağlı olduğunu düşündürmektedir. Daha az forma şansı bulan futbolcular ise antrenörlerine karşı daha olumsuz ve eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşmaktadır. Futbolcular oynama sayılarına göre antrenörleri hakkında görüş bildirdikleri de düşünülebilir (Tablo 11).

Futbolcuların oynadıkları takımın ilk devrede ligte bulunduğu sıralamaya göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). İlk devrede ligte 11 ve üzeri sırada olan takımlarda oynayan futbolcuların Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar diğer futbolculara

göre düşük bulunmuştur. Futbolcuların oynadıkları takımın ilk devrede ligte bulunduğu sıralamaya göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan almış oldukları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olmadığı görülmüştür (Tablo 12). Fiziksel antreman ve planlama ile zihinsel hazırlık alanlarında ilk devrede 1-3 arası sırada yer alan takımlardaki futbolcular antrenörlerine en yüksek puanları vermişlerdir. Bu bizlere antrenörlerinin fiziksel ve zihinsel olarak onları iyi hazırladığı ve yeterli bilgiye sahip olup, futbolcularına bunları doğru şekilde aktardığı fikrini vermektedir. Ayrıca buldukları konum itibarıyla da futbolcuların antrenörlerine güven duyduğu ve ona göre değerlendirme yapıldığı düşünülebilir. Puan tablosundaki başarının antrenörleri değerlendirmede etkili olduğu da düşünülmektedir. Ayrıca bazı antrenörlerin yeterli bilgi ve eğitime sahip olduklarını ve doğru yolda ilerlediklerini bunların da karşılığı olarak puan sıralamasındaki buldukları yeri hak ettikleri düşünülebilir.

Futbolcuların oynadıkları takıma oynama süresine göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde bulunan Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır. Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğindeki Hedef Belirleme alt boyutundan aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunduğu ve 2-3 yıl arası süredir şuan ki takımında oynayan futbolcuların daha düşük puan aldığı saptanmıştır (Tablo 13). 4 yıl ve üzeri aynı takımda oynayan futbolcular hedef belirleme alanında antrenörlere en yüksek puanı vermişlerdir. Bu sonuca göre futbolcuların oynadığı takımda tecrübe kazandıkça, oynadığı yıl sayısı arttıkça antrenörlerin daha kolay ve daha iyi hedef belirlediği düşünülebilir. Futbolcunun bir takımda kalma süresi arttıkça o takımın başarıya ulaşması da o kadar kolaylaşabilir.

Gül (2015), "Türkiye'deki Güreş Antrenörlerinin Sporcularına Karşı Davranış Tarzlarının Analizi" adlı doktora çalışmasında katılımcıların spor yaşı azaldıkça antrenör davranışlarını daha olumlu bulduklarını tespit etmiştir. Bu bulgu araştırmada elde edilen bulgu ile zıtlık göstermektedir. Chelladurai ve arkadaşları (2003), sporcu antrenör davranış değerlendirme ölçeği kullanarak antrenör davranışlarının sporcu tarafından algılanış biçimini araştırdığı çalışmasında katılımcıların spor yaşı değişkeni ile antrenör davranışlarını algılama düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunduğunu tespit etmiştir. Çalışmada daha uzun süre spor yapan bireylerin, spor yaşı daha az olan

bireylere göre antrenör davranışlarını algılama düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Toklu (2010), “Tenis Antrenörlerinde Liderlik Özellikleri ve Öz Yeterlilik Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi” adlı yüksek lisans çalışmasında katılımcıların spor yapma yılları arttıkça antrenör davranışlarını olumlu değerlendirme düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Dilek (2017), çalışmalarında katılımcıların spor yaşları arttıkça antrenör davranışlarını daha yüksek düzeyde olumlu olarak değerlendirdikleri tespit edilmiştir. Araştırmalarda elde edilen bu bulgular çalışmanın bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Araştırmaya katılan futbolcuların şu an çalıştıkları antrenörle çalışma süresine göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı düzeyde olduğu tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Şu an çalıştıkları antrenörle 3 yıl ve üzeri süredir çalışan futbolcuların Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar diğer futbolculara göre daha yüksektir. Futbolcuların şu an çalıştıkları antrenörle çalışma süresine göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Zihinsel Hazırlık ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı düzeyde olmadığı belirlenmiştir (Tablo 14). Bu durumun antrenörler ile daha çok çalışan futbolcularının daha çok deneyim kazanıp, birbirlerini daha iyi tanıdıklarını ve birbirlerine daha çok güvendiklerini buna göre değerlendirme yaptıklarından kaynaklı olduğu düşünülebilir. Ayrıca 3 yıl ve üzerinde aynı antrenörle çalışan futbolcuların antrenörlerine karşı daha iyimser düşünüp başaranında daha kolay gelebileceği düşünülebilir.

Bu sonuç futbolcuların kendi antrenörleri ile uzun yıllar birlikte çalıştıklarında daha olumlu değerlendirme yaptıklarını göstermektedir. Anılır (2007), “Basketbol Antrenörlerinin Metaprogramları İle Sporcuları Tarafından Algılanan Liderlik Nitelikleri Arasındaki İlişki” adlı yüksek lisans çalışmasında sporcuların aynı antrenörle çalışma süreleri ile antrenör davranışlarını değerlendirme durumları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını tespit etmiştir. Yılmaz (2008), “Sporcu

Algıları Çerçevesinde Farklı Spor Branşlarındaki Antrenörlerin Liderlik Davranış Analizleri ve İletişim Beceri Düzeyleri” adlı doktora çalışmasında sporcuların antrenörleriyle çalışma yılı arttıkça antrenör davranışlarını olumlu değerlendirme düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Dilek (2017), yaptığı doktora çalışmasında katılımcıların antrenörleriyle çalışma yılları arttıkça, antrenör davranışlarını daha yüksek düzeyde olumlu değerlendirdikleri sonucunu tespit etmiştir. Koh ve arkadaşları (2014), “The Coaching Behavior Scale for Sport: Factor structure examination for Singaporean youth athletes” adlı makale çalışmasında katılımcıların antrenörleriyle birlikte çalışma yılları arttıkça, antrenör davranışlarını daha yüksek düzeyde olumlu karşıladıklarını tespit etmiştir.

Kavlu (2002), Judo sporcularının antrenör davranışlarını algılama düzeylerini incelediği doktora çalışmasında, sporcuların antrenörleriyle çalışma süreleri arttıkça antrenör davranışlarını daha yüksek düzeyde olumlu değerlendirdikleri tespit edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgu literatürdeki çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Farklı olarak Gül (2015), doktora çalışmasında güreş branşındaki sporcuların mevcut antrenörleriyle çalışma süreleri arttıkça antrenör davranışlarını daha düşük düzeyde olumlu değerlendirdiklerini tespit etmiştir.

Futbolcuların oynadıkları takımın bulunduğu bölgeye göre Antrenör Davranışları Değerlendirme Ölçeğinde yer alan Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu saptanmıştır ($p < 0,05$). İskele ve Lefke bölgesindeki takımlarda oynayan futbolcuların Fiziksel Antreman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi ve Olumlu Antrenör Davranışları alt boyutlarından aldıkları puanlar Lefkoşa, Girne, Güzelyurt ve Mağusa bölgelerinde yer alan takımlarda oynayan futbolculardan daha düşüktür. Ayrıca Mağusa bölgesindeki takımlarda oynayan futbolcuların Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutundan aldıkları puanlar Lefkoşa ve Girne bölgesindeki takımlarda oynayan futbolculardan daha düşüktür (Tablo 15).

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Elde edilen sonuçlara göre oynadıkları takımının bulunduğu bölgeye göre sporcular için antrenör davranışlarını değerlendirme ölçeğindeki Fiziksel Antrenman ve Planlama, Teknik Beceri, Zihinsel Hazırlık, Hedef Belirleme, Yarışma Stratejisi, Olumlu Antrenör Davranışları ve Olumsuz Antrenör Davranışları alt boyutlarını Lefke ve İskele bölgesinde oynayan futbolcuların antrenörlerine karşı daha eleştirel bir bakış açısına sahip olduklarını ortaya çıkarmıştır. Bölgelere göre düşünüldüğünde lig sıralamalarında daha üstlerde olan takımların futbolcularının antrenörlerine daha olumlu bakıp iyimser düşündüklerinden dolayı bu sonuçların çıktığı düşünülebilir. Fiziksel antrenman ve planlama alanında en yüksek puanı antrenörlerine veren Lefkoşa ve Mağusa bölgeleri takımları antrenörlerinin antrenman bilgi ve donanımına sahip olduklarını, planlama konusunda antrenörlerini başarılı bulduklarını düşündürmektedir. Bu takımlarda lig sıralamasında ki başarısıyla dikkat çekmektedir.

Futbolcuların sporcular için antrenör davranışlarını değerlendirme ölçeğinde en düşük puanı verdikleri fiziksel antrenman ve planlama alanında antrenörlerinin tam olarak bir donanıma, ilgiye ve uygulamaya sahip olmadıklarını düşündükleri ve bu alanda diğer alanlara oranla antrenörlerine daha olumsuz baktıkları düşünülebilir. Bu durum da antrenörlerin oyuncularını fiziksel olarak zorlayıcı ve tatmin edici antrenmanlar yaptırma konusunda eğitime ihtiyaçları olabileceğini düşünebiliriz. Buna karşın taktiksel öğelerin yer aldığı yarışma stratejisi alanı en yüksek oranda başarılı bulunan davranış kümesi olarak karşımıza çıkmaktadır. Futbolcular antrenörlerinin taktiksel açıdan yeterli ve başarılı olduğunu düşünmekte ve bu yönüyle onlara daha olumlu bakmaktadırlar.

Süper Lig'de oynayan oyuncular antrenörlere daha eleştirel bir bakış açısıyla yaklaştıkları düşünülebilir. Süper ligde ki futbolcular 1. ligdeki futbolculara oranla antrenörlerinin yeterli donanıma, eğitime, bilgi ve tecrübeye sahip olmadığını düşünüyor olabilirler. Çünkü Süper lig futbolcuları antrenörlerin planlamalarından, fiziksel antrenmanlarından, teknik beceri antrenmanlarından, zihinsel hazırlık çalışmalarından, hedef belirlemelerine yardımcı olmalarından ve yarışma stratejisi oluşturmalarından olumsuz görüş bildirdikleri ortaya çıkmıştır. 1. Ligde yer alan

futbolcular antrenörlerine karşı daha olumlu düşünmekte ve onlardan iyimser bir bakış açısıyla bahsetmektedirler.

U21 Liglerinde oynayan futbolcular da A Takımlarda oynayan futbolculara oranla antrenörlerine karşı daha eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşmaktadır. U21 liglerinde yer alan antrenörlerin fiziksel antreman ve planlama alanında yeterli bilgi ve donanıma, futbolcuları zihinsel olarak hazırlayacak deneyime ve hedef belirlemelerine yardımcı olacak kapasiteye sahip olmadıklarını düşündürmektedir.

6.2. Öneriler

Araştırmada elde edilen sonuçlar dikkate alınarak antrenörlere ve bilimsel araştırma yapacak araştırmacılara yönelik aşağıdaki öneriler sunulabilir:

6.2.1. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Bu çalışma futbolcularının antrenör davranışlarını değerlendirme için yapılmıştır farklı branştaki sporculara yönelik sporcu antrenör davranış değerlendirme ölçeği uygulanarak farklı spor branşlarındaki sporcuların antrenör davranışlarını değerlendirme düzeyleri arasında karşılaştırma yapılabilir.
- Sporcuların, antrenör davranışları algılama düzeyleri ile motivasyon, kaygı, başarı gibi değişkenleri karşılaştırılarak, antrenör davranışlarının sporcu psikolojisi üzerindeki etkisi araştırılabilir.
- Bu çalışma nicel olarak yürütülmüştür. Antrenörler ile görüşme yapılarak eklenen nitel verilerle güçlendirilen karma bir araştırma aynı konu üzerinden yapılabilir.
- Antrenörlerin de sporcuları değerlendirdiği karşılıklı incelenen araştırma yapılabilir.
- Antrenörlerin performans ve mesleki yeterliliklerini belirlemek üzere, farklı perspektifleri esas alan ölçekler geliştirilebilir.
- Antrenörlerin olumlu davranışlar sergileme düzeylerini belirlemek amacıyla ölçekler geliştirilerek uygulanabilir ve antrenörlerin olumsuz davranışlarının farkında olmaları sağlanabilir.

- Bu çalışma KKTC de yer alan BTM takımlarının antrenörleriyle de ilgili yapıp yeni veriler toplanabilir.
- Bu çalışma KKTC de ki okullarda antrenörlük yapan kişilerle ilgili de yapılabilir.

7. KAYNAKÇA

- Abakay, U. ve Kuru, E. (2013). Kadın Futbolcularda Antrenörle İletişim Düzeyi Ve Başarı Motivasyonu İlişkisi The Communication Level Of Woman Footballers With Coach And Success Motivation Relationship. *Aims And Scope: Gaziantep University Journal Of Social Sciences Is A Peer-Reviewed And International Academic Journal Which Is Published Four Times In A Year. The Language Of The Journal Is English And Turkish. The Language Of Law Articles Could Also Be French. The Aim Of Journal Of Social Sciences [Jss] Is To Publish Research*, 12(1), 20-33.
- Ak, M. (2010). *Türkiye Ve Azerbaycan Futbol Liglerinde Mücadele Eden U15 U16 U17 Takım Futbolcularının Aerobik Güç Performansının Karşılaştırılması* (Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Anılır, M. ve Bilim, B. E. V. S. A.(2007) Basketbol Antrenörlerinin Metaprogramları İle Sporcuları Tarafından Algılanılan Liderlik Nitelikleri Arasındaki İlişki.
- Baştürk, Z. (2016). *Elit Sporcularda Oksidatif Stres Etkilerinin Sds-Page İle Karakterizasyonu* (Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Beckenbauer, V. F. (1991). Futbol Öğretim Planı. *Çev: Öner Özmen*, Tff Eğitim Yayınları, (S 140).
- Bensiz, A. (2016). *Amatör Futbolcuların Algılarına Göre Antrenörlerin Liderlik Özelliklerinin İncelenmesi* (Master's Thesis, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü).
- Berber, A. (2000). Dönüşümsel ve Etkileşimsel Liderlik Kavramı, Gelişimi ve Dönüşümsel Liderliğin Yönetim ve Organizasyon İçerisindeki Rolü. *İi İşletme Fakültesi İşletme İktisadi Enstitüsü Dergisi*, 11(36), 1-25.
- Bezek, T. N. (2008). *Tbl (Türkiye Erkekler Basketbol Birinci Ligi)'deki Basketbolcularda Performans Kaygı İlişkisi* (Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

- Çetinkaya, T. (2015), Takım Sporlarında Sporcu Kimliği ve Sürekli Sportif.
- Derneği, T. E. ve Toplantısı, V. Ö. (1988). *Beden Eğitimi ve Sorunları. Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.*
- Diker, G. ve Müniroğlu, S. (2016). 8-14 Yaş Grubu Futbolcuların Seçilmiş Fiziksel Özelliklerinin Yaş Gruplarına Göre İncelenmesi. *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 14(1), 45-52.*
- Donuk B. (2006), “Türkiye Profesyonel Futbol Ligleri Antrenörlerinin Liderlik Tarzlarının İncelenmesi ve Bir Model Yaklaşım”, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul.
- Donuk, B. (2006). Türkiye Profesyonel Futbol Ligleri Antranörlerinin Liderlik Tarzlarının İncelenmesi ve Bir Model Yaklaşım.
- Donuk, S. G. B. (2006). Futbol Antrenörlerinin Duygusal Emek ve Antrenör Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.
- Erkan, M., (2002), Sporda iletişimin önemi ve takım performansına etkisi üzerine bir araştırma (Türkiye Birinci Profesyonel Futbol Süper Ligi Örneği 2001-2002 Futbol Sezonu). Yüksek Lisans Tezi. Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü..
- Erkmen, G. (2007). *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda Öğrenim Gören Öğrencilerin Empatik Eğilimlerinin Sporda Tercih Ettikleri Lider Davranışları İle Karşılaştırılması*(Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Gençay Ö. A. (2007), “Beden Eğitimi Öğretmenlerinin İş Doyumu ve Mesleki Tükenmişliklerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”, *Kastamonu Eğitim Dergisi, 15(2), S.765-780, Ekim, Kastamonu.*
- Gerçek, A. (2017). Futbol Kulüplerindeki Sporcu, Antrenör Ve Yöneticilerin Kulüp Ortamı İletişim Düzeylerinin İncelenme

- Giblin, L., (1995), İnsan İlişkilerinde Kendine Güven Ve Güç Elde Etmenin Yolları, Ankara, Sistem Yayıncılık.
- Gül M. (2015). Türkiye’de Güreş Antrenörlerinin Sporcularına Karşı Davranış Tarzlarının Analizi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Samsun, Doktora Tezi,
- Güven, Ö., & Erman, Ö. N. C. Ü. (2012). Antrenörlerin etik dışı davranışları ile ilgili sporcu algısı ölçeğinin geliştirilmesi. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 10(2), 67-75.
- Hock, R. R. (1988). Professional burnout among public school teachers. *Public personnel management*, 17(2), 167-189.
- İkizler, H. C. (2000). *Sporda Sosyal Bilimler*. Alfa.
- İnal A.N. (2004), “Futbolda Eğitim Öğretim”, Nobel Yayın Dağıtım, 2. Baskı, Ankara
- Kak, Y. (2018). Elazığ ilindeki farklı spor branşlardaki profesyonel takımlarda görev yapan antrenörlerin liderlik tarzlarının belirlenmesi/Determination of the leadership styles of the courts of the trainers at the professional equipment in different sports branches with Elazığ.
- Kandemir, D. (2017). *Elazığ İlinde Farklı Bireysel Spor Dallarında Görev Yapan Antrenörlerin Liderlik Tarzlarının İncelenmesi* (Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Karahüseyinoğlu, M. F., Ramazanoğlu, M. O., Demirel, E. T., Altungül, O. ve Ramazanoğlu, F. (2005). Sporun Toplumsal Boyutlarının Değerlendirilmesi.
- Kasap, H. ve Erdem, K. (2009). Antrenörlük Felsefesi. *İstanbul, Tff Fgm Futbol Eğitim Yayınları*, 1(3).
- Kavlu, M. (2002). Spor Eğitim –Öğretiminde Antrenör Davranışlarının Araştırılması (Judo Modeli), Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

- Kıralı, M. (2013). *Liderlik Davranış Tiplerinin Örgütsel İletişim Üzerine Etkisi: Edirne İlinde Bir Alan Araştırması* (Master's Thesis, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Kirimoğlu, H., Çokluk, G. F. ve Yıldırım, Y. (2012). Türk Antrenörlerin Yılmazlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39), 115-127.
- Konter, E. (1996). *Bir Lider Olarak Antrenör*. Alfa Basım Yayım Dağıtım.
- Martens, R., Vealey, R. S. and Burton, D. (1990). *Competitive Anxiety In Sport*. Human Kinetics.
- Musculus, L. and Lobinger, B. H. (2018). Psychological Characteristics In Talented Soccer Players–Recommendations On How To Improve Coaches' Assessment. *Frontiers In Psychology*, 9, 41.
- Onağ, Z. G., Güzel, P. ve Özbey, S. (2013). Futbol Antrenörlerinin Görüşlerine Göre, Takım Başarısını Etkileyen Faktörler: Nitel Bir Araştırma. *Pamukkale Journal Of Sport Sciences*, 4(2).
- Özdevecioğlu, M. ve Yalçın, Y. (2010). Spor Tatmininin Sporcuların Stres Ve Saldırganlık Düzeyleri Üzerindeki Etkisi. *Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(1).
- Özkan, G. (2019). *Üniversite Öğrencisi Kadın Futbolcuların Toplumsal Cinsiyet Alguları İle Sporcu Öz Yeterlilik Alguları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* (Master's Thesis, Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Özsarı, A. (2010). *Amatör Futbolcuların Antrenörlerde Bulunmasını İstedikleri Liderlik Tarzlarının Tespiti (Konya İl Örneği)*(Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Öztürk, F., Koparan, Ş., Haşıl, N., Mehmet, E. F. E. ve Özkaya, G. (2004). Antrenör Ve Hakemlerin Empati Durumlarının Araştırılması. *Sportmetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 2(1), 19-25.

- Selağzı, S. ve Çepikkurt, F. (2009). Antrenör Ve Sporcu İletişim Düzeylerinin Belirlenmesi. *Cbü Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 9(1), 11-18.
- Sevim Y. (2006), “Antrenör Eğitim İlkeleri”, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Sevim Y., Erol E., Tuncel F. ve Sunay H. (2001), “Antrenör Eğitimi ve İlkeleri”, Gazi Kitabevi, Ankara.
- Smith Re, Smoll Fl and Hunt Eb. (1977). A System For The Behavioral Assessment Of Athletic Coaches. *Research Quarterly*, 48, 401-407
- Smith, R. E. and Smoll, F. L. (2017). Coaching Behavior And Effectiveness İn Sport And Exercise Psychology. *Oxford Research Encyclopedia, Psychology. Oxford University Press DoI, 10.*
- Sözlük, T. D. K., Sözlüğü, K., Sözlüğü’nden, T. B. K. K. ve Temelleri, K. (2012). Büyük Türkçe Sözlük. *Ankara: Türk Dil Kurumu Yayını.*
- Şahin, M. (2015). *Spor Ahlakı ve Sorunları*. Evrensel Basım Yayın.
- Tatar, G. (2009). Futbolda Takım Birlikteliği Ve Liderin Takım Birlikteliği Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi.
- Temel, V. (2010). *Konya İline Ait Bireysel ve Takım Spor Antrenörlüğü Yapan Bireylerin Liderlik Tarzlarının Karşılaştırılması*(Master's Thesis, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı).
- Terry, R. D., Masliah, E., Salmon, D. P., Butters, N., Deteresa, R., Hill, R. and Katzman, R. (1991). Physical Basis Of Cognitive Alterations İn Alzheimer's Disease: Synapse Loss İs The Major Correlate Of Cognitive İmpairment. *Annals Of Neurology: Official Journal Of The American Neurological Association And The Child Neurology Society*, 30(4), 572-580.
- Tiryaki, Ş., (2000). Spor Psikolojisi: Kavramlar, Kuramlar ve Uygulama, Eylül Kitabevi, Ankara.

- Toros, T. and Duvan, A. (2011). Eskrimcilerde Algılanan Antrenörlük Davranışı, Kolektif Yeterlik Ve Hedef Yönelimleri Arasındaki İlişki. *Journal Of Physical Education & Sports Science/Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(1).
- Türksoy, A. (2010). *Futbolda Liderlik Ve Antrenörlük*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Ulukan, M. (2006). *Futbolcuların Kulübe Bağlılıklarında Antrenörlerin Liderlik Özelliklerinin Rolü* (Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Unutmaz, V.ve Gençer, T. (2017). Antrenör Yeterlilik Ölçeği I'nın Türkçe Uyarlama Çalışması. *Spor Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 69-78.
- Yıldız, H. (2016). *Spor Yöneticilerinin Etik Davranışları* (Doctoral Dissertation, Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü).
- Yukl, G. and Mahsud, R. (2010). Neden Esnek ve Uyarlanabilir Liderlik Önemlidir? *Danışmanlık Psikoloji Dergisi: Uygulama ve Araştırma* , 62 (2), 81.

Ek 1. Sporcular İçin Antrenör Davranışlarını Değerlendirme Ölçeği

EK-1. SPORCULAR İÇİN ANTRENÖR DAVRANIŞLARINI DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

(Hiçbir Zaman) (Nadiren) (Her Zaman) 1-----2-----3-----4-----5-----6-----7

	1	2	3	4	5	6	7
Antrenman ve kondisyonumdan sorumlu olan antrenörüm,							
1. Kendimi güvende hissedeceğim bir antrenman programı sunar.	1	2	3	4	5	6	7
2. Bana fiziksel zorlayıcılığı olan antrenman programları sunar.	1	2	3	4	5	6	7
3. Bana ayrıntılı bir antrenman programı sunar	1	2	3	4	5	6	7
4. Bana fiziksel hazırlığım için bir plan sunar.	1	2	3	4	5	6	7
5. İmkân ve malzemelerin hazır olduğundan emindir.	1	2	3	4	5	6	7
6. Bana içerikli antrenmanlar sağlar	1	2	3	4	5	6	7
7. Bana yıllık antrenman programları sunar.	1	2	3	4	5	6	7
Teknik becerilerimden sorumlu olan antrenörüm ,							
8. Çalışırken bana tavsiyelerde bulunur.	1	2	3	4	5	6	7
9. Teknik hataları düzeltmek için belli geribildirimlerde bulunur.	1	2	3	4	5	6	7
10. Tekniğimi düzeltmek için beni destekler.	1	2	3	4	5	6	7
11. Tekniğimi geliştirici ipuçları verir.	1	2	3	4	5	6	7
12. Becerinin nasıl yapıldığını göstermek için görsel örnekler verir.	1	2	3	4	5	6	7
13. Becerinin nasıl yapıldığını anlatmak için sözel örnekler kullanır.	1	2	3	4	5	6	7
14. Bana öğretilen teknik ve stratejiyi anladığımdan emin olur.	1	2	3	4	5	6	7
15. Bana anlık geribildirimlerde bulunur.	1	2	3	4	5	6	7
Zihinsel hazırlığımdan sorumlu olan antrenörüm,							
16. Baskı altında nasıl davranmam gerektiğine dair tavsiyelerde bulunur.	1	2	3	4	5	6	7
17. Zihinsel olarak nasıl güçlü olacağıma dair tavsiyelerde bulunur.	1	2	3	4	5	6	7
18. Yeteneklerim konusunda nasıl güven duymam gerektiğine dair tavsiyelerde bulunur.	1	2	3	4	5	6	7
19. Kendim hakkında nasıl pozitif olmam gerektiğine dair tavsiyelerde bulunur.	1	2	3	4	5	6	7
20. Nasıl odaklanmam gerektiğine dair tavsiyelerde bulunur.	1	2	3	4	5	6	7
Hedef belirlememden sorumlu olan antrenörüm,							
21. Hedeflerime ulaşmak için stratejileri belirlememe yardım eder.	1	2	3	4	5	6	7
22. Hedeflerime ulaşırken gelişmemi değerlendirir.	1	2	3	4	5	6	7
23. Kısa vadeli hedefler koymama yardımcı olur.	1	2	3	4	5	6	7
24. Hedeflerime ulaşmak için belli tarihler belirlememe yardımcı olur.	1	2	3	4	5	6	7
25. Uzun vadeli hedefler koymama yardım eder.	1	2	3	4	5	6	7
26. Hedeflerime ulaşmak için bana destek verir.	1	2	3	4	5	6	7
Yarışma stratejilerim için sorumlu olan antrenörüm,							
27. Hazırlanma sürecinde daha iyi yapabilmem için odaklanmama yardım eder	1	2	3	4	5	6	7
28. Beni müsabakalarda karşılaştığım değişik durumlar için hazırlar.	1	2	3	4	5	6	7
29. Müsabakalarda odaklanmamı sağlar.	1	2	3	4	5	6	7
30. Müsabakalarda tutarlı bir yapı gösterir.	1	2	3	4	5	6	7
31. Müsabakalarda karşılaşılabileceğim problemlerle ilgilenir.	1	2	3	4	5	6	7
32. Müsabakalar sırasında yeteneklerime güven duyar.	1	2	3	4	5	6	7
33. İmkân ve malzemelerin müsabakalar için hazır olduğundan emin olur.	1	2	3	4	5	6	7
Baş antrenörüm,							
34. Bana birey olarak anlayış gösterir.	1	2	3	4	5	6	7
35. İyi bir dinleyicidir.	1	2	3	4	5	6	7
36. Olabilecek kişisel problemlerimde kolaylıkla ulaşılabilir.	1	2	3	4	5	6	7
37. Hayatımın sporcu olmayan yönü hakkında düşünceli davranır.	1	2	3	4	5	6	7
38. Kişisel problemlerimde güvenebileceğim birisidir.	1	2	3	4	5	6	7
39. Kişisel hayatımla ilgili mahremiyeti korur.	1	2	3	4	5	6	7
40. Korkuyu bir antrenörlük metodu olarak kullanır.	1	2	3	4	5	6	7
41. Kızgın olduğu zaman bana bağırır.	1	2	3	4	5	6	7
42. Fikirlerimi göz ardı eder.	1	2	3	4	5	6	7
43. Diğer sporculara karşı ayrımcılık yapar.	1	2	3	4	5	6	7
44. Beni fiziksel olarak korkutur.	1	2	3	4	5	6	7
45. Ayrımcılık yapar, iltimas geçer.	1	2	3	4	5	6	7
46. Üzücü bulduğum konularda bana kişisel yorumlar yapar.	1	2	3	4	5	6	7
47. İyi sporculara daha çok vakit harcar.	1	2	3	4	5	6	7

Ek. 2 Ölçek Kullanım İzni

Ölçek Kullanım İzni hk.

Ahmet Yapar <yapara@gmail.com>

Wed, Apr 25, 2018 at 3:50 PM

To: Mustafa Levent Ince <m.levent.ince@gmail.com>, osman.emiroglu@neu.edu.tr

Osman Hocam merhaba,
Sporcular için antrenör davranışlarını değerlendirme ölçeğini yapacağınız çalışmalarınızda kullanmanızda hiçbir engel yoktur. Araştırma bulgularınız hakkında bizleri de bilgilendirmenizden memnuniyet duyarız.
Ölçek toplamda 47 madde ve 7 alt boyuttan oluşan 7 li likert tipinde düzenlenmiş bir ölçektir. Ölçeğin son alt boyutu olan Olumsuz antrenör davranışları boyutu (40-47 arası maddeler) olumsuz ifadeleri içerir, kodlama yaparken dikkat etmenizi öneririm. diğer alt boyutlar olumlu ifadeleri içerir ve alınan yüksek puanlar her bir alt boyut için olumlu antrenör davranışının algılandığını ifade eder. Ölçeğin geçerlik güvenirlik çalışmasını ekte gönderiyorum.

Çalışmalarınızda başarılar dileriz.
Yönelteceğiniz soru ve önerilerden memnuniyet duyacağımızı belirtirim.

—
Dr. Ahmet Yapar
Çanakkale Onsekiz Mart University
Faculty of Sport Sciences (FSS)
Coaching Education Department

 SADDÖ.pdf
138K

Ek.3 Katılımcı Bilgilendirme ve Aydınlatılmış Onam Formu

KKTC'deki futbolcular için Antrenör davranışlarını değerlendirme

Katılımcı Bilgilendirme ve Aydınlatılmış Onam Formu

Sayın Katılımcı

KKTC'deki futbolcular için Antrenör davranışlarını değerlendirme ile ilgili konuyu araştırmak üzere yürütmekte olduğumuz araştırmaya katılmak üzere davet edilmiş bulunuyorsunuz. Bu araştırmayla toplanan veriler KKTC'de süper lig ve birinci ligde yer alan antrenörlerin davranışlarını anlamamızı sağlayacaktır. Araştırmada yer almayı kabul ettiğiniz takdirde size anket çalışması uygulayacağız. Elde edilen veriler kayıt altına alınacak ve veriler gizli tutulacaktır. Bu çalışma süresince toplanan veriler yalnızca akademik araştırma amacıyla kullanılacaktır ve ulusal ve veya uluslararası akademik toplantılarda sunulacaktır. Bizimle istediğiniz zaman iletişime geçerek çalışmadan çekilebilirsiniz. Eğer çalışmadan çekilirseniz sizden toplanan tüm veriler veri tabanımızdan çekilcektir ve sizinle ilgili olan verilen çalışmada yer almayacaktır. Bu konu ile ilgili olarak herhangi bir sorunuz veya endişeniz olursa bize aşağıdaki iletişim bilgilerinden ulaşabilirsiniz

Yrd. Doç. Dr. Osman EMİROĞLU
Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Başkanı
YDÜ
03922236464-5341
osman.emiroglu@neu.edu.tr

Aras Övgün
Yüksek Lisans öğrencisi
YDÜ
05338454148
arasovgun@gmail.com

Ek. 4 Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu İzni**BİLİMSEL ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU**

01.04.2019

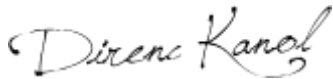
Sayın Aras Övgün

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na yapmış olduğunuz YDÜ/EB/2019/222 proje numaralı ve **“KKTC'deki futbolcular için Antrenör davranışlarını değerlendirme”** başlıklı proje önerisi kurulumuzca değerlendirilmiş olup, etik olarak uygun bulunmuştur. Bu yazı ile birlikte, başvuru formunuzda belirttiğiniz bilgilerin dışına çıkmamak suretiyle araştırmaya başlayabilirsiniz.

- Araştırma başvuru ve başlama tarihlerini dikkate alarak sözkonusu geriye dönük izin vermediğimizi, veri toplama sürecinin etik izin alındıktan sonra gerçekleşmesi gerektiğini belirtiriz.

Doçent Doktor Direnç Kanol

Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu Raportörü

Not: Eğer bir kuruma resmi bir kabul yazısı sunmak istiyorsanız, Yakın Doğu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'na bu yazı ile başvurup, kurulun başkanının imzasını taşıyan resmi bir yazı temin edebilirsiniz.